LOIZOS MICHAIL

Troçkizm

Çalışma Grubu

CPGB

PARVUS'dan

TROÇKİ ye

SÜREKLİ DEVRİM TEORİSİ ÜZERİNE

Çeviri

Erdogan A

SÜREKLİ DEVRİM TEORİSİ ÜZERİNE

LOIZOS MICHAIL

Troçkizm Çalışma Grubu CPGB

Çeviri; Erdogan A

Kopya Hakkı Yoktur

İçindekiler

Giriş

İLK RUS DEVRİMİ: TROÇKİ

MENŞEVİKLER

BOLSHEVISM'E KARŞI MENSHEVISM

İKTİDARIN ELE GEÇİRİLMESİ

DEVRİM ŞEKİLLERİ

KÖYLÜLÜK

BAĞIMSIZ VE ÖNCÜ ROL

SINIFLAR VE DEVLET

KENDİNİ İNKAR ETME?

GEÇİŞ TEORİLERİ

ŞUBAT-EKİM 1917

YENİ ŞARTLAR

SAF DEVRİM

SONUÇ

Giriş

LOIZOS MICHAIL, Troçkizm Çalışma Grubu CPGB

Leon Troçki'nin ayrıntılı olarak ortaya koyduğu "Sürekli Devrim" teorisi , Marksist hareket içinde uluslararası olarak " Troçkist " eğilimi oluşturan çeşitli grupların merkezi bir doktrinini oluşturur. Troçkist gruplar için, **Sürekli Devrim teorisi sadece Rus devriminin dinamiklerinin bir analizi değil,** daha da önemlisi, çağdaş **toplumsal gerçekliği yorumladıkları** ve **devrimci dönüşüm stratejilerini** üzerine inşa ettikleri **temel bir "araç" tır.**

Okuyucu Sürekli Devrim teorisini savunan yazılarda, Troçki'nin teorisi ile Lenin tarafından 1905-07 ve 1917-18'de geliştirilen analizler arasındaki ilişkiye dair iki ayırt edici genel argümanı fark edebilir. **Birincisi**, birkaç küçük farklılık dışında, **Troçki'nin teorisinin** Lenin tarafından 1905-07'de geliştirdiği konumlarla yakınlığını vurgular; [1] **İkincisi**, 1905-07'de aralarındaki uzaklığı vurgular, ancak 1917-18'de Lenin'in, açık bir şekilde olmasa da, dolaylı olarak, Troçki'nin Sürekli Devrim teorisinin tezleriyle özdeş pozisyonları **benimsediğini iddia eder.** [D. Avenas, "Trotsky's Marxism," International. Vol. 3 No. 2, Winter 1976, p. 26.]

---

1. Troçki'nin, kendi Sürekli Devrim teorisinin 1905'te Lenin tarafından geliştirilen formüle çok yakın olmasına atıfta bulunması bu eğilimin bir örneğidir. Troçki, kendisi ile Lenin arasındaki farkı "...proletarya ve köylülüğün devrimci iş birliğinin hangi parti-politik ve devlet biçimini üstleneceği sorusuna indirgedi...L. Troçki, The Permanent Revolution and Results and Prospects (bundan böyle PRRP olarak anılacaktır), New York 1970, s. 197. Ayrıca Deutscher'in Troçki biyografisinin ilk cildine bakın.

Bu iki argümanı, öncelikle Rus Devriminin karakteri ve güçleri üzerine 1917 öncesinde Rus Sosyal-Demokrat Hareketi içinde gerçekleşen tartışmaya bakarak incelemek istiyorum. Bunu yaparken, **Lenin tarafından 1905-07'de geliştirilen** ve Troçki tarafından benimsenen strateji arasındaki teorik ilişkiye ilişkin sorunu çözmeyi umuyorum. **İkinci olarak,** düşüncesinde herhangi bir teorik ve politik değişiklik olup olmadığını belirlemek için Lenin'in 1917-18'de geliştirdiği perspektiflere bakarak bu incelemeyi tamamlamak istiyorum .

İLK RUS DEVRİMİ: TROÇKİ

Troçki, Sürekli Devrim teorisini, Çarlık devletinin sosyal ve ekonomik kalkınmadaki ve dolayısıyla sosyal sınıfların gelişimindeki rolünü vurgulayan **Rusya'nın tarihsel gelişiminin özelliklerine ilişkin belirli bir kavrayışa dayandırdı**. [PRRP pp. 37-45 and L. Trotsky, 1905] Bundan hareketle, Rusya'da Çarlığa karşı ülke çapında bir **devrime önderlik edebilecek** bağımsız bir kapitalist sınıfın **olmadığını gözlemledi**; Troçki, iğdiş edilmiş- zayıf bir burjuvazinin yanı sıra **güçlü, devrimci bir proletaryanın** farkındaydı. Troçki, Rusya'daki sosyal sınıfların karakterine ilişkin genel gözlemlerinden, Rus devrimiyle ilgili temel tezlerinden birini türetti.

> ... Rusya'nın mutlakıyetçiliğin kabuğundan kurtulma mücadelesi, onu boğan **mutlakiyetçilik ile sanayi proletaryası arasında tek bir savaşa,** köylülerin hatırı sayılır bir destek sağlayabilecekleri, ancak lider bir rol oynayamayacakları **tek bir savaşa dönüştü** . [a.y. s.664]

Burada iki noktaya dikkat etmeliyiz: Birincisi, iki rakip arasındaki **"tekli çatışma"** kavramı. Rus toplumsal oluşumunun çelişkileri, **Çarlık ve proletarya arasındaki bir çatışmaya indirgenmiştir**; ikinci olarak, diğer sınıfların bu **temel sınıf çelişkisiyle ilişkisi belirsiz kalıyor**. "Köylüler destek verebilir ... " Bu noktalara daha sonraki bir aşamada geri döneceğiz.

Rusya'daki temel sınıf çelişkisini nitelendirmesinin bir sonucu olarak Troçki'ye yöneltilen eleştirilerden birisi, onun **burjuva-demokratik devrimin görevlerini atlamayı** veya "sıçramayı" savunduğu yönündeydi. Bu yanlış bir görüştür ve Troçki'nin

Rus devrimi analizinin temel özelliklerini anlamakta yetersiz kalır. Troçki, devrimin acil, nesnel görevlerinin özünde "**burjuva demokratik",** yani feodal ekonomik ve politik ilişkilerin kalıntılarına karşı olduğunu kabul etti. Lenin gibi o da şunu kabul etti:

> Genel sosyolojik Burjuva devrimi terimi, verili bir **burjuva devriminin** mekaniğinin ortaya attığı siyasi-taktik sorunları, çelişkileri ve zorlukları **hiçbir şekilde çözmez** . [a.y, s.67]

Bu durumda, Troçki'nin Sürekli Devrim teorisinin yeterli bir eleştirisi, onun gerekli tarihsel görevleri "atlamayı" savunduğu fikrine dayanamaz, yalnızca **şu tezin altında yatan ilkelerin incelenmesine dayanabilir:**

> Doğrudan nesnel görevleri de burjuva olan yirminci yüzyılın başındaki devrimde, **proletaryanın kaçınılmaz** ya da en azından olası **siyasi egemenliği,** yakın bir ihtimal olarak ortaya çıkar. [a.y]

Veya daha açık bir şekilde :

> ... geri kalmış burjuva ulusların demokratik görevleri, çağımızda **doğrudan proletarya diktatörlüğüne götürür** ve proletarya diktatörlüğünün **sosyalist görevlerini gündeme getirir**. [a.y, s.132]
>
> **Troçki'nin analizindeki hata**, Rusya'daki toplumsal ilişkilerin doğasının, **burjuva devriminin tüm** yükünü proletaryanın omuzlarına yüklediği iddiasından kaynaklanıyordu ... "[a.y, s 71]
>
> Bu argümandan yola çıkarak, proletaryanın siyasi iktidarı ele geçirmesinin, Çarlığa karşı muzaffer bir

devrimde eğer kaçınılmazlığı değilse de, zorunluluğu tezini geliştirdi. Feodalizmin kalıntılarına karşı burjuva devrimi, doğrudan proletarya diktatörlüğüne götürecekti; bu, zorunlu olarak, olayların mantığı ve proletaryanın devlet içindeki konumu gereği, sosyalist önlemleri uygulamaya mecbur kalacaktı. Troçki'nin 1929'da "... hiçbir zaman ve hiçbir yerde böyle bir slogan yazmadım veya önermedim ..." [a.y, s 222] iddiasına rağmen, Lenin'in Troçki'nin Sürekli Devrim teorisini Parvus tarafından formüle edilen: "Çar değil, İşçi hükümeti" sloganıyla karakterize etmesi şaşırtıcı değildir. [Lenin, CW 24, p. 150.]

Troçki'nin, proletaryanın burjuva-demokratik devrim sırasında devlet iktidarını ele geçireceği tezinin önemi, sosyalizme geçişteki strateji ve taktik sorunlarına ilişkin tüm kavrayışının ona bağlı olmasıdır.

Tam da aynı şekilde, çağdaş Troçkistlerin faşist, askeri ya da sömürge yönetime tabi ülkelerde sosyalizme geçiş sorununa ilişkin stratejileri ya da " öngörüleri " de , özünde demokratik ya da ulusal olan - yani "burjuva" – devrimlerinden doğan proletarya diktatörlüğü nosyonuna dayanmaktadır.

Sürekli Devrim teorisinin bu tezini destekleyen önermeleri incelemeden önce, Lenin'i RSDLP'nin Menşevik hizip inin teorisyenlerinden ayıran temel meselelere - **ilk Rus devriminin karakteri ve güçleriyle ilgili** olanlara – değinmek istiyorum.

MENŞEVİKLER

Menşevikler, Rusya'daki üretici güçlerin düşük gelişme düzeyi olduğu ve feodal ekonomik ve politik ilişkilerin devam eden varlığından dolayı, Rus devriminin özünde "burjuva" olacağına ve Batı Avrupa'nın klasik devrimlerinin çizgisinde, devlet içinde burjuvazi siyasi egemenliğine yol açacağına inanıyorlardı. Menşevik hizbin önde gelen kuramcılarından Martynov şunu savunuyordu:

> **Proletarya**, sosyalist devrimi gerçekleştirene kadar, devlette **siyasi iktidarı tamamen veya kısmen kazanamaz**. [Martynov, Dve diktatury, Geneva 1905, p. 58.]

Genel olarak hâkim olan bu anlayıştan, argümanına devam etti:

> ... yaklaşan devrim, burjuvazinin bütününün iradesine karşı herhangi bir siyasi biçim gerçekleştiremez, çünkü devamındaki yarının efendisi olacak ... [a.y]

1906'daki RSDLP Birlik Kongresi'nde Menşevik delegelerden birisi olan Ptitsyn şunları iddia etti:

> ... Rusya'nın beklediği devrim, içerik olarak burjuvadır! [Chetvertyi(Ob"ediniteTnyi) s"ezd RSDRP, protokoly, Moscow 1959, p. 112]

Bu açıklamada tartışmalı hiçbir şey yok. Bu, Troçki dahil tüm Rus Sosyal Demokratlarının paylaştığı bir görüştü. Bununla birlikte, **devrimin burjuva karakterine ilişkin tezin yorumlanmasında farklılıklar ortaya çıktı**. Ptitsyn'e göre :

> Rus devrimi kargaşası geçecek, burjuva yaşamı normal seyrine dönecek ve **Batı'da bir işçi devrimi**

> **yaşanmadıkça,** burjuvazi kaçınılmaz olarak ülkemizde iktidara gelecektir. [a.y, s 112-113]

Benzer önermeler diğer Menşevikler tarafından ileri sürüldü. [a.y] Eğer Menşevik pozisyonu Troçki'nin detaylandırdığı pozisyonla karşılaştırırsak, **yüzeysel olarak** en azından **iki** katı bir şekilde **karşıt 'öngörüyü görüyoruz.**

Troçki: Muzaffer Rus devrimi - acil nesnel görevlerinde burjuva demokratik - kaçınılmaz olarak **doğrudan** Proletarya diktatörlüğüne **götürecektir.**

Menşevik: Rus devrimi, **özünde burjuva-demokratiktir;** yalnızca burjuvazinin siyasi egemenliğine yol açabilir.

Lenin; Menşevikler gibi **Lenin de** "Rusya'daki ekonomik ve siyasi sistemin burjuva-demokratik çizgide dönüşümünün sakınılmaz ve kaçınılmaz olduğuna" inanıyordu. [Lenin CW 9, S 55] Bun söylerken, somut olarak söylediği:

> Rusya, burjuva çerçevesinden, yani kapitalist, sosyoekonomik sistemden ayrılmayan bir dönüşüm sürecinden geçiyordu. **Bir burjuva devrimi, kapitalist gelişmenin ihtiyaçlarını ifade eder** ve kapitalizmin temellerini yıkmaktan çok, tersini etkiler - onları **genişletir ve derinleştirir**. [a.y]

Lenin, Rusya'ya mekanik olarak bazı tarih-üstü gelişme yasasını uyguladığı için bu konuda ısrar etmedi, ancak Rus sosyal oluşumunun somut bir incelemesine dayanarak [Lenin CW 3] somut **gerçekte olan şeyin**, Feodal toplumsal ilişkilerin varoluş koşullarının ortadan kaldırılmasını ve genişletilmiş kapitalist üretim için gerekli koşulların yaratılmasını içeren karmaşık **bir geçiş süreci** olduğunu gördü.

Bununla birlikte, hem Troçki'nin hem de Menşeviklerin aksine, Lenin'in sorduğu soru şuydu:

> Rus sosyal oluşumunda **kapitalist gelişmenin olası yolları** nelerdi?

Lenin, bunun Rus Sosyal-Demokrasisi için temel bir soru olduğuna inanıyordu ve bunu ortaya koyması onu RSDLP'nin diğer teorisyenlerinden ayırdı. **Bunun tesadüfi olmadığını,** Lenin'in Marksizm'inin **özgüllüğünden kaynaklandığını** göreceğiz.

Lenin, Rusya'nın feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde **gidebileceği iki somut yol olduğu** konusunda ısrar etti.

> **Serfliğin kalıntıları** ya toprak ağası ekonomisinin dönüşümü ya da toprak ağası latifundia'nın lağvedilmesinin bir sonucu olarak ortadan kalkabilir, yani, **ya reform ya da devrim yoluyla**. Burjuva kalkınması, giderek daha fazla burjuva hale gelecek ve yavaş yavaş burjuva yöntemlerini feodal sömürü yöntemlerinin yerine geçecek olan büyük toprak ağası ekonomileri başta alarak ilerleyebilir. Aynı zamanda, feodal latifundia'nın toplumsal organizmadan "dışlanmasını" devrimci bir şekilde ortadan kaldıracak ve sonra onlarsız kapitalist ekonomi yolunda özgürce gelişecek olan küçük köylü ekonomilerinin başında yer alarak ilerleyebilir. [Lenin CW 13, S.239, CW 3, S 32-33]

Bu iki yol da nesnel olarak mümkündü ve kanıt olarak, Rus sosyal oluşumunda. Lenin, 1861 "kurtuluş" reformlarının ve ilk Rus devriminin yenilgisinden sonra Stolypin tarafından getirilenlerin, kapitalist gelişme sürecindeki aşamaları

“Junker” veya “Prusya” yolu olarak adlandırdığı şeyi temsil ettiğine inanıyordu; 1905-07 devrimi Rusya'yı kapitalist gelişmenin "Amerikan" ya da **köylü yolu**na itme girişimini temsil ediyordu.

Bu bizi Lenin'in Rus devrimiyle ilgili hayati tezine getiriyor. 1905'te, nesnel olarak, “... **iki olası yol ve Rusya'daki devrimin iki olası sonucu**. " [Lenin CW 9, S 55] Yani, zirai-kapitalist gelişmenin **iki olası yoluna** karşılık gelen, burjuva-**demokratik devrimin iki olası biçimiydi:**

> “mevcut güçlerin birleşik eylemi ... iki şeyden biriyle sonuçlanabilir, iki türden birini meydana getirebilir ... dönüşüm. Ya; 1) sorun- ' **devrimin** çarlığa karşı kesin **zaferi' ile sonuçlanacak** ya da 2) güçler kesin bir zafer için yetersiz kalacak ve sorunlar, Çarlık ile **burjuvazinin en 'tutarsız' ve en çıkarcı unsurları** arasında bir anlaşmayla sonuçlanacaktır. [a.y]

Anlaşılması gereken önemli şey, Lenin'in bakış açısından, Rusya'nın kapitalist gelişiminin hangi yolunun nihayetinde galip geleceği sorusunun, herhangi bir erek bilimsel tarihsel gelişim anlayışından veya Batı Avrupa deneyiminden türetilen bir ``**genel model'' uygulamasıyla yanıtlanamayacağıdır**. Rusya'nın feodal toplumsal ilişkileri ortadan kaldırma sürecinde **izlediği yol,** burjuva devriminin **biçimi tarafından belirlenecekti**. Bununla birlikte, devrimin sonucu - burjuva-demokratik devrimin biçimi - önceden bilinmiyordu; Rus toplumsal oluşumunda mevcut olan sınıfların karakterine ilişkin bir özelliği **önceden belirlenemezdi**; çatışan toplumsal ve siyasal güçlerin mücadeleleri, elinde olan maddi mücadele araçları, bu mücadelelerin üstlendiği biçimler – somut gerçekte, kapsamlı,

kitlesel sınıf çatışmalarının sonucu tarafından belirlenecekti.

Toprak ağası "Junker" yoluna uygun kapitalist evrim çizgisini izleyen, köylü kitlesinin pahasına Stolypin tarım reformları, , . ilk Rus devriminde proletaryanın ve köylülüğün yenilgisini siyasi "**varoluş koşulu" olarak öngörüyordu**. Çarlık ve onun çıkarlarını "temsil eden" sınıflar, "halkın " saldırısından kurtuldu ve kentsel ve kırsal burjuvazinin farklı kesimleri arasında müttefikler kazanarak varlığını sürdürmek için tasarlanmış bir dizi reform başlattı; bu, mutlakiyetçi devletin bir burjuva monarşisine dönüşmesinde bir aşamayı temsil ediyordu. Bu "**burjuva-demokratik**" gelişme çizgisinin alternatifi, "ulusallaştırılmış" topraklarda **kapitalist tarımın hızlı gelişimi için gerekli siyasi koşulları** yaratacak ve bunun sonucunda da ülkenin köylülüğü kırsal bir burjuvaziye ve kırsal bir proletaryaya dönüşümünü **hızlandıracak olan "çarlığa karşı kesin bir zafer" idi.** Lenin'e göre **bu kesin zafer ancak "halk" - proletarya ve köylülük tarafından gerçekleştirilebilirdi**. Bu alternatif ekonomik ve politik gelişme çizgisini kavramsallaştırmak için "Proletarya ve Köylülüğün **Devrimci-Demokratik Diktatörlüğü" sloganını formüle etti.** Bu slogan hangi işleve hizmet etti?

En önemli amacı, ilk Rus devriminde ortaya çıkan devrimin hayati sorunları üzerine Sosyal-Demokrasinin pozisyonları ile diğer "devrimci" ve "muhalif" eğilimlerin (Menşevikler, S-R'ler ve Kadetler) pozisyonları arasındaki sınır çizgilerini çizmekti.

Bu slogan, **her şeyden önce**, 1905-06 sınıf mücadelelerinde devrimci bir işlev gerçekleştirebilecek sınıf güçlerini - proletarya ve köylülüğü**; ikinci olarak**, devrimin içeriğini -

demokratik bir siyasi sistemin (bir Cumhuriyet) yaratılması, feodal sosyal ilişkilerin ortadan kaldırılması, şehirlerde ve kırsalda sınıf mücadelesinin gelişmesini önleyen engellerin kaldırılması; **üçüncü olarak**, bu dönüşümleri gerçekleştirmek için gereken **sınıf mücadelesinin biçimlerini** ve yöntemlerini belirledi - proletaryanın önderliğinde bir sınıf diktatörlüğüne götüren **silahlı bir ayaklanmaya dayalı bir devrim olmalıydı**. Bu nedenle Lenin, "devrimin çarlığa karşı kesin zaferi" ile **neyi kastettiğini tanımlamak için bu sloganı** kullandı.

BOLSHEVIZME KARŞI MENSHEVIZM

Eğer Bolşevikler tarafından 1905'teki kongrelerinde kabul edilen "Geçici Devrimci Hükümet Üzerinde" kararını* Menşevikler tarafından konferanslarında kabul edilen "İktidarın Ele Geçirilmesi ve Geçici Bir Hükümete Katılımın Hakkında" kararıyla karşılaştırırsak**, **Bolşevizm ve Menşevizm arasındaki farklar daha belirgin hale gelir.** Bolşevik devrimi, proletaryanın sosyalizm mücadelesini yürütmesi için siyasi özgürlüklere ihtiyaç olduğunu saptayarak, Kurucu Meclisin mahkûm edilmesi için gerekli koşulları garanti eden geçici bir devrimci hükümetin kurulmasıyla, **otokrasinin yerini** proletaryanın önderliğindeki muzaffer bir halk ayaklanmasıyla kurulacak **demokratik bir Cumhuriyetin alması gerektiğini kabul etti.**

* *[Tretii s'ezd RSDRP, protokoly, Moscow 1959, pp. 451-52]*

**[Pervaya obshcherusskaya Konferentsiya partiinykh rabotnikov, Otdel'noe prilozhenie, K No. 100 Iskry, Geneva, 1905, pp. 23-24.]*

Karar, **ilke olarak,** Sosyal-Demokratların böyle bir geçici hükümete katılabileceğini, ama bunu yapmanın pratik yararı **ilkelerden türetilemeyeceğini** ancak "... önceden kesin olarak tanımlanamayacak olan güçlerin ve diğer faktörlerin uyumunun " **değerlendirmesine bağlı olacağını** belirtti ... *"[Tretii S'ezd... pp. 451-452.]*

Menşevik kararı, burjuva devriminin en radikal ve geniş kapsamlı biçimi olarak halkın halk ayaklanması açısından konuşan Bolşevik devriminin aksine, hem bu biçimden hem de - temsili bir kurumun kurucu meclis düzenleme kararıyla - "**reform" yoluyla siyasi bir dönüşümden bahsetti.**

Devrimin çarlığa karşı kesin zaferi, ya - **muzaffer halk ayaklanmasından ortaya çıkan** - geçici bir hükümetin kurulması, **ya da** halkın doğrudan **devrimci baskısı altında** bir ulusal Kurucu Meclis örgütlemeye karar verecek olan şu ya da bu temsili kurumun **devrimci girişimiyle gerçekleşebilir.** *[Pervaya obshcherusskaya ... p. 23.].*

Buradaki en hayati ayrım, Menşevik kararın burjuva devriminin **iki biçimini eşit temele oturtmasıdır. Bolşevik bakış açısından**, çarlığın silahlı bir ayaklanmayla **kesin yenilgisi olmaksızın,** "temsilci bir kurum" tarafından herhangi bir "devrimci girişim", "**devrimin yalnızca sözle zaferi" olurdu**. *[Lenin, CW9, p. 33.]*

Bir **Kurucu Meclisi pratik gerçekte toplamak için**, **"halk"ın** bunu yapma **gücüne sahip olması gerekiyordu.** "Çar tarafından toplanan temsili meclis" biçimindeki devrimin "belirleyici zaferi", "toprak ağası ve **büyük burjuva unsurun ağır basacağı" bir devrim olacaktır.** Öte yandan, Bolşevik devrim ise, **"köylü ve proleter unsurun ağır basacağı"** burjuva devrimi **biçimine dayanıyordu**. [a.y]

Menşevikler, bu iki tür burjuva devrimi arasında **hiçbir zaman ayrım yapamadılar.** "Devrimin çarlığa karşı kesin zaferi"nin **iki yöntemden biriyle gerçekleştirilebileceğini** belirtmelerine rağmen, **demokratik devrimin** bu iki tipinin veya **biçiminin** itici güçlerini oluşturacak **sınıf güçleri arasında ayrım yapmadılar.** Bu, Menşevik kararın bir biçimde bir "halk ayaklanmasından", diğer bir biçimde de "halkın devrimci baskısından" bahsetmesinden açıkça görülmektedir. Onlar, genel olarak burjuvazinin, soyut bir anlamda, devrimi gerçekleştirme

biçiminden bağımsız olarak **siyasi iktidarı üstlenecek sınıf olacağına inanıyorlardı.** Stratejik senaryolarında sonuç aynı olduğu için, proletaryanın sosyalizm mücadelesinin çıkarlarına **en uygun devrim biçiminin hangisi olduğu sorusunu ortaya koyamadılar.**

Menşeviklerin teorik bakış açısını anlamak için, onların geçici-devrimci bir hükümete sosyal-demokrat katılımı konusundaki konumları çok açıklayıcıdır. Sosyal-Demokrasinin burjuva partilerinden bağımsızlığını korumak için, o

> **...geçici bir hükümette iktidarı ele geçirmeyi veya paylaşmayı kendisine hedef olarak belirlememeli, aşırı devrimci muhalefetin partisi olarak kalmalıdır.** *[Pervaya obshcherusskaya ... p. 24.]*

Bolşevikler, sosyal-demokratların geçici bir hükümete katılımını **bir ilke sorunu olarak değil,** duruma ve sınıf güçlerinin hizalanmasına bağlı olarak **somut bir sorun olarak görürken,** Menşevikler için bu yalnızca **bir ilkeler sorunuydu.** 1905'te Menşevik stratejisinin geliştirilmesinde güçlü bir ideolojik etkiye sahip olduğu anlaşılan **Martynov, şunları savundu:**

> **Sosyal-Demokrasinin, sosyalist devrime kadar, aşırı muhalefetin partisi olduğunu ve öyle kalması gerektiğini kesinlikle hatırlamalıyız...** *[Martynov, op. cit. p. 55.]*

Menşevikler, sosyal-demokrasinin **geçici bir hükümette iktidarı "paylaşması" fikrine karşı çıktılar,** çünkü bu, onu burjuvazi ile uzlaştıracak ve "burjuvazinin siyasi egemenliğinin kurumlarının — ordu ve onun subayları, polis

ve gardiyanlar, bürokrasi ve yargıç…"- yaptırımını" temsil edecekti.[30] **Ayrıca, sosyal-demokrasinin "iktidarı ele geçirmesine" karşı çıktıl**ar çünkü bu **sosyalist bir devrimle özdeşleştirildi,** oysa yaklaşmakta olan Rus devrimi ancak

> "...Rus burjuva toplumunun siyasi özgürleşmesini" temsil eden **bir burjuva devrimi olabilirdi.** ..." [Martynov, op. cit. p. 55.]

İKTİDARIN ELE GEÇİRİLMESİ

İlginç olan, burjuva-demokratik devrimde "iktidarın ele geçirilmesi" sorunu hem Menşevikler hem de Troçki tarafından gündeme getirildi, **Lenin tarafından değil**. 1906'da Martynov, RSDİP'nin Birlik Kongresi'nde şunu iddia etti:

> Daha 1904'ün sonunda, Ocak olaylarından önce, İki Diktatörlük yazımda, Lenin'in zorunlu olarak **iktidarın ele geçirilmesi teorisine** ulaşacağını tahmin etmiştim, çünkü bu onun içinde bulunduğumuz ana ilişkin tahmininden değil, **onun tüm dünya görüşü, tüm düşünme yönteminden kaynaklanır.** *[Chetvertyi (Ob 'edinitel'nyi)... p. 193.]*

Aynı şekilde, Plehanov Lenin'in düşüncesinde Sosyal-Demokrasinin "iktidarı ele geçirmesi" düşüncesinde, şu noktaya değindi:

> Bizim bakış açımız, **iktidarı ele geçirmenin bizim için zorunlu olduğudur,** ama sadece proleter **devrimi yaptığımız zama**n. Ve şimdi ortaya çıkan devrim ancak bir küçük-burjuva devrimi olabileceğine göre, **iktidarın ele geçirilmesini reddetmek zorundayız.** *[Chetvertyi (Ob 'edinitel'nyi)... p. 142]*

Bununla birlikte, Lenin'in bu döneme ilişkin konuşmalarından ve yazılarından, burjuva devriminde siyasi iktidarın Sosyal-Demokrasi tarafından ele geçirilmesini hiçbir yerde savunmadığı açıktır. *["We have never thus presented the question". Tretii s"ezd ... p. 186.]*

Nitekim Lenin şunu söyledi:

> ...genel olarak "iktidarın ele geçirilmesi" sorunu vs., **hiç gündeme gelmez** ... çünkü Rusya'daki siyasi durum hiçbir şekilde **bu tür sorunları acil sorunlara dönüştürmez**.*[Lenin, CW9, p. 25.]*

Öyleyse Menşevikler neden **"iktidarın ele geçirilmesi" kavramını Lenine atfettiler?** Martynov, "İki Diktatörlük" broşüründe şunu savundu:

> Lenin...Halkın İradesinin (Narodnaya Volya) "iktidarın ele geçirilmesi" ile ilgili olan ve hatta yakın Rus devriminin sosyalist devrimle çakışması hakkındaki eski, uzun zamandır gömülü olan teorisini açıkça canlandırdı. *[Martynov, op. cit. p. 3.]*

Martynov, bu sonucu, Lenin'in Sosyal-Demokrasinin **burjuva devrimindeki "hegemonik" rolüne** ilişkin teorisini yorumlamasından çıkarmıştı. *[Martynov, op. cit. p.9]* Martinov'a göre Lenin'in stratejisi, ulusal bir silahlı ayaklanmayı zamanlayan ve yürüten **profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüt,** eğer başarılı olursa, sosyal-demokrasinin bir "iktidarı ele geçirmesi" anlamına gelir görüşüne dayandırıyordu.

Martinov'un Lenin'in stratejisini **nitelendirmesi,** Lenin'in "dünya görüşü"nün "özgül özellikleri" ile ilgili olarak formüle ettiği önermelerden **"mantıklı" çıkarımlara dayanıyordu.**

Düşünsene diyor Martynov...;

> ...**Lenin'in ütopyasının gerçekleşmesini.** Üyeleri sadece profesyonel devrimcilere indirgenmiş olan partinin, ulusal silahlı ayaklanmayı hazırlamayı, zamanlamayı ve **yürütmeyi başardığını hayal edin**.

> Milli iradenin devrimden hemen sonra bu partiyi geçici hükümet olarak atayacağı açık değil mi? Halkın devrimin yakın kaderini başka hiçbir partiye değil de kesinlikle bu partiye emanet edeceği açık değil mi? Halkın kendisine daha önce gösterdiği güvene ihanet etmek istemeyen bu partinin, zorunlu kalacağı açık değil mi? Devrimin zaferini devrimci önlemlerle **pekiştirene kadar iktidarı kendi ellerine almak** ve onu korumak zorunda kalmayacaklar mı? *[Martynov, op. cit. p. 10,11]*

Bu senaryoda, Martinov, **eğer ulusal, silahlı bir ayaklanmayı uygulamaya ve yönetmeye kalkışırsa,** Sosyal-Demokrasinin iktidarı kendi eline geçireceği gerçeğini çıkardı. Bu **akıl yürütme tarzının mantığı,** Sosyal-Demokrasinin iktidarı ele geçirmesinin proletaryanın siyasi egemenliğini temsil edeceğidir; **bu egemenlik, egemen sınıfın, yani sosyalizmin sınıf çıkarlarına tekabül eden önlemlerin uygulanmasını zorunlu kılacaktır.** Martinov'un önermelerinin **mantığına göre**, sosyal-demokrasi, maddi güçlerin ve üretim ilişkilerinin gelişme derecesine **tekabül etmeyen** azami programını uygulamak zorunda kalma **ikilemiyle karşı karşıya kalacaktır.**

Lenin'e göre, Martynov'un çıkarımlarının **hatası, onun...**

> ...**burjuvazinin devrilmesi** döneminde proletaryanın zorunlu egemenliği ile, otokrasinin devrilmesi döneminde **geçici devrimci hükümeti** ile karıştırması; proletaryanın ve köylülüğün **demokratik diktatörlüğünü** işçi sınıfının **sosyalist diktatörlüğü ile** karıştırması. *[Lenin, CW8, pp. 279-80.]*

Bu hata, Martynov'un başarılı bir **silahlı ayaklanmayı hazırlayan ve yöneten partinin** iktidarı kele geçireceği yönündeki çıkarımına, yani devlet iktidarının sınıfsal doğasını **devrimin liderinin özdeşleştirilmesiyle** karakterize etmesine dayanıyordu. **Eğer** Sosyal-Demokrasi başarılı bir **silahlı devrime öncülük etseydi**, bu **proletarya diktatörlüğünü temsil ederdi**. Uluslararası Sosyal-Demokrasinin önde gelen teorisyenlerinden **Parvus ve Sürekli Devrim Teorisi'nin "ortak yazarı" Troçki** ile birlikte, Martynov ile aynı mantıksal senaryoyu formüle ettiler:

> ...Rusya'daki devrimci geçici hükümet, bir işçi sınıfı demokrasisi hükümeti olacaktır. Rus proletaryasının devrimci hareketinin başında sosyal-demokrasi olacaksa, bu hükümet bir sosyal-demokrat hükümet olacaktır. *[Trotsky, Do devyatogo yanvarya, s predisloviem Parvusa, Munich January 1905, p. XI.]*

Parvus, Martynov'dan bu senaryonun uygulanmasını savunmasıyla ayrılırken, Martynov buna karşı uyardı. **Parvus, Troçki gibi,** "Rusya'daki devrimci ayaklanmanın **ancak işçiler tarafından gerçekleştirilebileceğine" inanıyordu**.[a.y]

Bu varsayımdan yola çıkarak, Martinov Sosyal-Demokrasi tarafından hazırlanan, zamanlanan ve yürütülen bir devrimi nitelendirirken formüle ettiği senaryonun aynısını kurdu:

işçi sınıfı başarılı bir "burjuva" devrimine öncülük etseydi, o zaman geçici devrimci hükümet **bir işçi hükümeti olurdu.** Sosyal-Demokrasi işçi hareketinin başında yer aldığından, geçici hükümet Sosyal-Demokrat çoğunluğu içerecekti.

Veya Troçki'nin dediği gibi:

> Devrimin kesin zaferi durumunda **iktidar**, mücadelede öncü rolü oynayan sınıfın, başka bir deyişle **proletaryanın eline geçecektir**. *[PRRP, p. 69]*

Lenin, Parvus'un devrimci süreç anlayışını eleştirirken bunun imkânsız olduğunu söylüyordu, çünkü:

...sadece **halkın büyük çoğunluğu tarafından desteklenen** bir devrimci diktatörlük tamamıyla **kalıcı olabilir.**.. Rus proletaryası... şu anda **nüfusun bir azınlığıdır**... Büyük, ezici çoğunluk ancak şu durumlarda olabilir: O, ancak yarı-proleterler, yarı-mülk sahipleri kitlesiyle, yani kentli ve kırsaldaki küçük-burjuva yoksullar **kitlesiyle birleşirse büyük, ezici çoğunluk haline gelebilir.** Olası ve arzu edilen devrimci-demokratik diktatörlüğün toplumsal temelinin böyle bir bileşimi, elbette, devrimci hükümetin bileşimini etkileyecek ve kaçınılmaz olarak, devrimci demokrasi hükümetinin en heterojen temsilcilerinin onun içinde katılımına, hatta baskınlığına yol açacaktır.

Eğer o çenesi düşük Troçki şimdi

> "Bir Baba Gapon yalnızca bir kez ortaya çıkabilir", "ikinci bir Gapon'a yer yoktur" diye yazıyorsa, bunu sırf çenesi düşük olduğundan yapıyor. *[Lenin, CW8,]*

Lenin, Parvus ve Troçki tarafından geliştirilen Rus devrimi anlayışının "**hatasını" ortaya çıkarırken,** Martynov ve Menşevikler tarafından ileri sürülen argümanların eleştirisine de bir anahtar sağladı.

Bolşevikler, Sosyal-Demokrasinin "iktidarı ele geçirmesini" savunma hatasına düşmediler, çünkü Rus **devriminin burjuva demokratik doğasını kabul ettiler** ve Rus burjuva devriminin en radikal biçimini - köylülüğe önderlik eden proletarya - uygulayabilecek **iki sınıfın diktatörlüğünü savundular.**

Martinov'un stratejisinin özü, işçi sınıfının, **burjuvaziyi** devrimi sonuna kadar götürmeye, yani devlet iktidarını ellerine almaya zorlamak için burjuvaziye karşı bir mücadele yürütmesi gerektiğiydi. **Buna karşılık Bolşevikler,** taktiklerini, proletaryanın köylülüğü çarlık devlet iktidarının kalelerine karşı bir saldırıda yöneteceği belirli bir **demokratik devrim anlayışına dayandırdılar.** Başarılı bir devrimden doğacak yeni devlet iktidarının karakteri, **hem köylülerin hem de işçilerin** çıkarlarının temelde kapitalist bir toplumsal oluşum içinde temsil edildiği bir **"devrimci-demokrasi" olacaktır.**

Menşevikler bu stratejiye Sosyal-Demokrasinin "iktidarı ele geçirmesi" kavramını atfettiler, çünkü **teorik olarak,** söz konusu sosyal, ekonomik ve politik dönüşümlerden bağımsız olarak **işçi sınıfının önderlik** ettiği bir devrimi, **işçi sınıfı tarafından** iktidarın ele geçirilmesi **olarak tanımladılar.**

Yani, **devletin sınıf karakterini,** devrime **önderlik edecek bir sınıf tanımlamasıyla belirlediler.** Bu akıl yürütme tarzı, Parvus ve Troçki'nin **Sürekli Devrim teorilerinde geliştirdikleri** analizde de mevcuttu.

Troçki'den daha önce de yapmış olduğumuz alıntı:

> Devrimin kesin zaferi durumunda **iktidar, mücadelede öncü rolü oynayan sınıfın** eline geçecektir... *[PRRP, p. 69]*

Bir yanda Parvus ve Troçki, diğer yanda Menşevikler- **Lenin'inkinden kökten farklı olan-** aynı teorik akıl yürütme tarzını kullansalar da, **yine de farklı siyasi stratejiler geliştirdiler;** örneğin, hem **Menşevikler hem de Troçki**, sosyal-demokrasinin geçici bir hükümete katılması gereken koşullar sorusuna yanıtlarını **genel bir ilkenin** önceden uygulanmasından çıkarsalar da, buna rağmen **farklı yanıtlara ulaştılar.** Menşevikler katılmaya karşı çıktılar, oysa Troçki bunu destekledi, ancak her ikisi de prensipte **Sosyal-Demokratların bir geçici hükümete çoğunluk dışında bir katılımın kabul edilemez olduğuna inanıyorlardı.**

Ama Lenin, **prensip içinde buna izin verildiğine,** ancak bunun için **somut koşulların** önceden tanımlanamayacağına inanıyordu. *[Lenin, CW9, p. 30.]*

Menşevikler (çoğunluk olarak) böyle bir katılıma karşı çıktılar ve Troçki bunu savundu, çünkü **her ikisi de** böyle bir katılımı Sosyal-Demokrasi tarafından **iktidarın fethi olarak tanımladı.**

DEVRİM ŞEKİLLERİ

"İktidarı ele geçirme" sorununun ilk olarak Rus devriminde Lenin tarafından gündeme getirilmediğini söylemiştik.

Lenin'in belirlediği merkezi **stratejik sorun,** genel olarak **"iktidarın ele geçirilmesi" sorunu değildi** ve alternatif, ya "burjuva" devrimi ya da sosyalist devrim değildi; daha doğrusu sorun şuydu: Rusya'da **burjuva devriminin olası iki biçiminden hangisi,** işçi sınıfının sosyalizm mücadelesini yürütmesi için **en elverişli toplumsal, ekonomik ve politik zemini yaratacaktı?**

Ayrıca, **Lenin'in,** Menşevikler ve **Troçki'nin tersine,** sorunu bu şekilde gündeme getirmesinin, onun **Marksizm'inin özgüllüğü** tarafından belirlendiğini söylemiştik. Lenin şu tezi ileri sürdü:

> Burjuvaziler farklıdır. **Burjuva devrimleri**, hem burjuvazinin hem de işçi sınıfının **farklı grup, kesim ve unsurlarının** çok çeşitli **kombinasyonlarını sağlar.** ***[****Lenin, CW11, p. 413.]*

Bu genel önermeden ve Rus toplumsal oluşumundaki sınıf güçlerine ilişkin somut analizine dayanarak, Lenin şu sonuca varmıştır:

Modern Rusya'nın **iki burjuvazisi vardır**. Biri, Oktobristler ve Kadetler kişiliğinde, gerçekte **mevcut siyasi iktidarı paylaşma derdinde olan**, **olgun ve aşırı olgun kapitalistlerden oluşan** çok dar bir tabakadır... diğer burjuvazi ise, henüz olgunlaşmamış ama **enerjik bir şekilde bunu yapmaya çalışan** küçük ve kısmen orta mülk

sahiplerinden oluşan **çok geniş bir tabakadır.** *[Lenin, CW11, p. 572-573]*

Rus demokratik devriminde **söz konusu olan,** çarlık devletine, sınıf çıkarlarını temsil ettiği feodal toprak sahiplerine ve mevcut toplumsal düzenle uzlaşmaya çalışan burjuvazinin "dar tabakasına" karşı proletaryanın küçük burjuvazinin bu "geniş tabakasına" **önderlik etmeyi başarıp başaramayacağı sorunuydu.**

Rusya'daki bu devrimci süreç anlayışı, hem Troçki hem de Menşevikler tarafından geliştirilenden **temelde farklıydı.** Bu stratejik farkın **kökleri, Marksist teorinin** bir yanda Menşevikler, diğer yanda Troçki tarafından kullanılandan **temelde farklı bir yorumunda yatıyordu.**

Bu farklılığın karakterini, Lenin'in Marksist "**Burjuva Devrimi**" kategori kavramsallaştırmasına bakarak anlayabiliriz. Lenin'e göre:

Sosyal ve ekonomik içerikte **burjuva olan bir kurtuluş hareketi**, itici güçleri nedeniyle böyle değildir**.** İtici güç, burjuvazi değil, **proletarya** ve **köylülük** olabilir. *[Lenin, CW12, p. 335.]*

Lenin'e göre, "burjuva devrimi"nin Marksist kategorisi, **devrimci dönüşüm sürecinde aktif olan** sınıf temsilcileri tarafından değil, dönüşümlerin ("toplumsal ve ekonomik içerikte") **karakteriyle tanımlandı.** Bu Marksist kategoriye ilişkin teorik yorumu, bir "burjuva" devriminin mutlaka "burjuvazi" tarafından önderlik edilmeyeceği veya o önderliğin devlette **siyasi egemenliğine yol açmayabileceği** tezini üretti. Hem Martinov hem de Troçki tarafından reddedilen doğal-sonuçlu bu tez, **aktif anlamda**

proletaryanın önderlik ettiği bir devrimin mutlaka **sosyalist bir devrim olabileceği** ya da onun **"iktidarın fethine" yol açabileceği değil**, proletaryanın müttefik olduğu, burjuvazinin belirli katmanlarıyla (örneğin köylülük) ortak hareket ettiği veya onlara dayandığı burjuva devrimi, belirli bir **iktidar biçimine yol açabileceği idi**.

Lenin açısından, "burjuva devrimi" gibi **genel kavramlar**, somut **analizin araçları** ya da kılavuzlarıydı ve o, **ilkelerden ya da kavramlardan** "çıkarımlar yapma" yoluyla **somut sorunlara yanıtlar türetmeye çalışan** herhangi bir akıl yürütme biçimini **tamamen reddetti.**

Yirminci yüzyılın ilk on yılının Rus burjuva devriminin **somut sorunlarına,** terimlerin en dar anlamıyla burjuva devriminin "**genel kavramından**" bir yanıt "çıkarmak", **Marksizm'i alçaltmaktır...***[Lenin, CW11, p. 413.]*

Lenin'in teorik "akıl yürütme tarzı", onun **soyut** "burjuva devrimi" kavramı ile **somut** burjuva devrimlerinin **özgül biçimleri arasında** ayrım yapmasını sağladı. Bu mümkün oldu, çünkü onun burjuva devrimi kavramı, toplumsal ilişkilerin **özgül dönüşümleri açısından** bir devrimin içeriği ile belirli devrimci süreçlerin itici güçleri — belirli sınıf pratikleri ve toplumsal dönüşümlerle ilgilenen ve aktif olan belirli sınıf temsilcileri- **arasında bir ayrım yaptı.**

Bu, Lenin'in şu soruları sormasını sağladı:

> Rus demokratik devriminde **hangi özgül toplumsal dönüşümler söz konusu**?

Geçiş döneminde olası **gelişme yolları nelerdir**? Bu dönüşüm sürecinin olası sonuçlarında **hangi sosyal ve politik güçlerin çıkarı va**r?

Ellerinde hangi **mücadele araçları var**? Sınıf mücadelesinin gelişmesinin bir sonucu olarak **olası sonuç biçimleri nelerdir?**

Analizi, şu sonuçları çıkardı:

1. Liberal burjuvazi, Rus toplumsal oluşumundaki feodal ilişkilerin kalıntılarını, özellikle çarlık otokrasisini ortadan kaldırmak için **radikal bir devrimle ilgilenmiyor,** daha çok toprak sahipleriyle siyasi **iktidarı paylaşmakla ilgileniyordu.** Liberal burjuvazinin çıkarlarına tekabül eden bir "devrimin" etkileri şunlar olacaktır:

(a) çarlık devletinin göreceli bir burjuva monarşisine dönüşümü;

(b) işçi sınıfı için **sınırlı siyasi özgürlükler;**

(c) **köylü kitlesi pahasına,** büyük toprak sahiplerinin sınıf çıkarlarını kökten sarsmadan, kırsalda çarlık için istikrarlı bir toplumsal temel yaratmak üzere tasarlanmış **tarımsal "reform".**

2. Sadece **proletarya ve köylülük,** "radikal" bir burjuva demokratik devrim ve bir cumhuriyetin kurulmasıyla ilgileniyordu. Bunun etkileri şunlar olurdu:

(a) **işçi sınıfının sosyalizm mücadelesi için örgütlenmesi için geniş kapsamlı özgürlükle**r:

(b) feodalizmin tüm **kalıntılarının ortadan kaldırılması;** millileştirilmiş topraklarda köylü-kapitalist bir

ekonominin hızlı gelişimi ve bunun sonucunda **köylülüğün kır proletaryası ve kır burjuvazisi** olarak hızla farklılaşması.

Lenin'in görüşüne göre, **Menşevik "akıl yürütme tarzı"nda** "burjuva devrimi" kategorisini oluşturan öğelerin birleştirilmesi vardı - bu, onları **devrimin içeriğini itici güçle özdeşleştirmeye götüren bir birleştirmeydi.**

Bu birleştirmenin sonuçları, burjuvaziyi demokratik devrimin öznesi olarak -**burjuva devriminin özünü "ifade eden" sınıf olarak**- oluşturmaktı. Lenin, bu akıl yürütme biçimini, "çabalayan bir akıl yürütme" biçimi olarak nitelendirdi...

...somut soruların yanıtlarını, devrimimizin temel karakteri hakkındaki genel gerçeğin **basit mantıksal gelişiminde aramak.** *[Lenin, CW3, p. 32.]*

Menşeviklerin, onları Lenin'e Sosyal-Demokrasinin "**İktidarın Ele Geçirilmesi**" nosyonunu atfetmelerine yol açan, **devrimin içeriğini** "itici güç" (önderlik eden sınıf ve onun siyasi temsilcileri) ile **özdeşleştirmeleri gerçeğiydi,** ve Martynov'un Lenin'in analizinde "... **yakın Rus devriminin Sosyalist devrimle çakışması**" fikrini fark etmesini sağladı.*[Martynov, op. cit. p. 3]*

TROÇKİ VE MENSHEVİZM

Troçki'nin Menşevik "sorun"dan temelde ayrılmayan benzer bir akıl yürütme tarzı kullandığını aşağıdaki görüşlerimde göstermek istiyorum. Proletaryanın Rus demokratik devrimindeki önder rolünün genel gerçeğinden hareketle, proletaryayı burjuva devrimden sosyalist devrime geçiş sürecinin öznesi olarak kuracak ve özünde farklı iki süreç arasında doğrudan, mantıksal bir bağlantı çıkaracaktı.

Troçki'nin Rus devrimi analizine geri dönmeden önce, Menşevik teorisinin Rus Sosyal-Demokrasi tarihinin çoğu tarihinde çok az dikkat çeken bir yönünü kısaca incelemek istiyorum.

Menşeviklerin, burjuva devriminde Sosyal-Demokrasinin iktidarı ele geçirme girişimine karşı olduklarını gördük, çünkü ekonomik olarak geri bir ülkede azami programlarını uygulamak zorunda kalacakları imkânsız bir duruma düşeceklerdi. üretici güçlerin gelişmesi, üretim araçlarının toplumsallaşmasını sürdüremezdi. Bununla birlikte, Menşeviklerin Troçki ve Parvus tarafından formüle edilen ve Martynov, Martov ve Plekhanov vb. tarafından Lenin'e atfedilen türden bir iktidar ele geçirilmesini savunacakları iki somut koşul vardı.

Bunlar:

1) Batı Avrupa'nın ileri ülkelerinde bir sosyalist devrimin patlak vermesi durumunda;

2) liberal burjuvazinin, burjuva devrimini sonucuna "yönlendirme" konusunda isteksiz veya beceriksiz olduğunu kanıtlaması durumunda.

Daha önce alıntıladığımız, Menşeviklerin 1905 deki konferanslarında kabul ettikleri karar, şunu belirtiyordu:

Sadece **bir durumda**, Sosyal-Demokrasi **inisiyatifi ele almalı** ve çabalarını **iktidarı ele geçirmeye** ve onu mümkün olduğu kadar uzun süre elinde tutmaya yöneltmelidir - o da, zaten belli bir olgunluk derecesine ulaştığı, devrimin, sosyalizmin gerçekleşmesi için koşulların sağlandığı Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerine yayılması gerektiğidir. **Böyle bir durumda**... sosyalist reformlar yoluna gitmek mümkün olabilir. *[Iskra No. 100.]*

Ve Martov, kısmen Troçki ve Parvus'a, kısmen de Lenin'e yönelik bir polemikte, devrimin ve demokratik cumhuriyetin zaferi için eğer gerekliyse, o zaman Sosyal-Demokrasi "siyasal bağımsızlığından vazgeçer" ve "'Devlet Gemisinin' yönünü" kendisi eline geçirir.

Martov'un sosyal-demokrasinin **siyasi iktidarı ele geçirmesinin** gerekli olabileceğini düşündüğü **somut durum şuydu:**

> ...bütün güçlü burjuva-devrimci partiler, gelişmeye zamanları olmadığı için kayboluyor. Ve **bu durumda proletarya siyasi iktidara sırtını dönemez.** Ama elbette, toplumsal mücadele içinde bunu elde ettiği için, **kullanımını burjuva devriminin sınırlarıyla** sınırlayamaz. **Eğer bir sınıf olarak** iktidarı ele geçirirse (ve biz yoldaş **Troçki ile birlikte, yalnızca böyle bir iktidar sahipliğinden söz ediyoruz**), devrimi daha ileriye götürmeli, **SÜREKLİ DEVRİM'e,** burjuva toplumunun **tamamıyla doğrudan mücadele yönünde** çabalamalıdır. Somut

> olarak bu, ya Paris Komünü'nün yeni bir tekrarı ya da "Batı'da" sosyalist devrimin başlangıcı ve onun Rusya'ya geçişi anlamına gelir. Ve ikincisi için çabalamak zorunda kalacağız. *[Iskra No. 93.]*

Burada, -"burjuva" devrimin "öznesi" olarak- **burjuvazinin devrimi sonuna kadar götürmekten aciz** olabileceği **istisnai durum için uygun** bir strateji olarak Menşevikler tarafından tasarlanan **Sürekli Devrim teorisi yok mu?**

Troçki'nin Sürekli Devrim teorisi tam da **bu "istisnai durum"un** -"burjuva demokrasisinin rolünü önemsiz hale getiren…

> "Rusya'nın tarihsel gelişiminin özellikleri nedeniyle **burjuvazinin** Çarlığa karşı **ülke çapında demokratik bir mücadeleye önderlik etme** yetersizliğinin genelleştirilmesi üzerine geliştirilmiş bir teori değil miydi*? [PRRP, p. 29. 57. 1905, p. 308]*

Troçki, "...kendini halk kitlelerinin önüne yerleştirebilecek **hiçbir burjuva sınıfı yoktur...**"[a.y] , bu nedenle, Rusya'da "... " '**burjuva**' **devrim, ancak proletaryanın devrimci iktidarı kazanmasıyla mümkün olur.**.."iddiasında bulundu. [a.y]

Ayrıca, "**Proletarya bir kez iktidara geldiğinde**, yalnızca bir burjuva demokratik programı istemeyecek, aynı zamanda kendisini bu programla sınırlayamayacaktır. Sadece, Rus Devrimi'nin **Avrupa proletarya Devrimi'ne dönüştürülmesi durumunda** Devrim'i sonuna kadar taşıyabilecektir." *[PRRP, p. 31.]*

Ve Martov'u anımsatan sözlerle:

> ...bir kez iktidarı ele geçiren proletarya, burjuva demokrasisinin sınırları içinde kalamaz. **Sürekli devrim taktiklerini benimsemeli,** yani sosyal-demokrasinin asgari ve azami programı arasındaki engelleri ortadan kaldırmalı ... ve **Batı Avrupa'daki** devrimden **doğrudan ve acil destek aramalıdır**. [a.y 291]

Troçki, RSDİP'nin Londra kongresinde. 1907'de Menşeviklere, "**Ya** burjuva devriminin başında yürüyebilecek bir burjuva demokrasisi **yoksa ne olacak?**" diye sordu. [61] "Nerede, Rusya'da **devrimci bir burjuvaziyi** omuzlarında yükseltebilecek, onu **proletaryaya karşı iktidara getirebilecek sosyal sınıf nerede?**" [a.y 292]

Gerçekte **Troçki, Menşeviklerle aynı teorik** "mekân"da – **devrimin "öznesi" ("kim önderlik ediyor?") içinde hapsolmuştu**.

Troçki'nin teorik çerçevesi içinde, Rus toplumsal oluşumunda çatışan toplumsal ve siyasi güçler arasındaki belirli sınıf mücadelelerinin olası sonucunun belirlenmesinin bir sonucu olarak Rus burjuva **devriminin özgül biçimleri sorunu ortaya konulmadı.**

Troçki, Menşeviklerle aynı teorik çerçeveyi paylaştığı ve onlardan yalnızca burjuvazinin devrimci kapasitesi hakkındaki değerlendirmesinde farklı olduğu için, Ekim 1915'te "Nashe Slovo" gazetesinde şunu iddia edebiliyordu:

Rusya'da ulusal bir burjuva devrimi, **gerçekten devrimci bir burjuva** olmadığı için imkansızdır. [a.y 337]

Ve işte tam da bu, Lenin'in kendisini hem Troçki'den hem de Menşeviklerden teorik olarak uzaklaştırmasının nedeniydi. Troçki'ye şu yanıtı verdi:

> **...eğer** proletarya, proleter olmayan kitleleri topraklara el koymaya ve monarşiyi devirmeye ikna ederse, o zaman bunun Rusya'daki "ulusal burjuva devrimi"nin tamamlanması olacağını; proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü olacağını **Troçki kavramamıştır**. ***[****Lenin, CW21, p. 419.]*

KÖYLÜLÜK

Troçki'nin Rus toplumsal oluşumunda büyük bir köylü kitlesinin varlığına "kör" olmadığını söylemek gerekir. Ancak Troçki'ye göre:

> ...köylülük, ne kadar devrimci olursa olsun, bağımsız, önderlik bir yana, **siyasi bir rol oynama yeteneğine bile sahip değildir**. Kuşkusuz ki, köylülük devrimin hizmetinde muazzam bir güç olduğunu kanıtlayabilir, ancak bir Marksist için bir Muzhik (köylü) partisinin kendisini bir burjuva devriminin başına yerleştirebileceğine inanmanın bir değeri olmaz. *[1905, p. 292]*

Troçki için en önemli sorunun devrime kimin önderlik ettiği olduğuna dikkat edin; **her şey buna indirgenmiştir.** Köylülük, devrime önderlik edebilecek bağımsız bir parti yaratamaz; bunu sadece proletarya yapabilir ... **bu nedenle ...** demokratik devrimde devlet iktidarını elinde tutan proletaryadır ...

... **proletaryanın önderliğinde** toplanan ve köylülüğün desteğini alan ulusun temsili organı, proletaryanın egemenliği için **demokratik bir giysiden başka** bir şey olmayacaktır. *[PRRP, p. 72]*

Lenin'in ölümünden sonra komünist partide yaşanan polemiklerde **Troçki'ye yapılan eleştirilerden biri,** onun Rus burjuva-demokratik devriminde **köylülüğün devrimci potansiyelini ve rolünü** hafife almış olmasıydı. Troçki, köylülüğün rolüne ilişkin bunun farkında olduğunu ve tamamiyle takdir ettiğinin bir örneği olarak, Londra Kongresi'nde yaptığı ve daha önce bahsettiğimiz konuşmaya

işaret ederek **bunu her zaman reddetti.** Devrim sonrası dönemde Troçki, köylülüğün rolü ve proletarya ile ilişkisi konusunda **kendisi ile Lenin arasında bir görüş birliği olduğunu iddia etti.**

Troçki, Sürekli Devrim adlı kitabında, **"Köylülüğe dayanan Proletarya Diktatörlüğü"** sloganı ile **Lenin'in "Proletarya ve Köylülüğün Devrimci-Demokratik Diktatörlüğü**" sloganı arasındaki tek ve özgül farkın,

.. .proletarya ve köylülüğün demokratik devrimde iş birliğinin politik mekaniği üzerine olduğunu söyledi. *[PRRP, p. 189]*

Bu iddiaya göre, **Lenin**

> ...proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünün parti-politik ve devlet örgütlenmesinin neye benzeyeceği sorununa peşin hüküm vermeyi yıllarca reddetti... *[a.y p 190]*

Proletarya ile köylülük arasındaki sınıf iş birliğinin "**parti-politik mekaniği**" ile Troçki, geçici bir devrimci hükümette proletaryayı temsil eden bir parti (Sosyal-Demokrasi) ile köylülüğü temsil eden bir parti arasındaki **ilişkiyi kastetmişti.** Böylece ortaya şu soru çıkıyor - hangi parti çoğunluğu oluşturuyor ve dolayısıyla **devlet iktidarının sınıf karakterini oluşturuyor**? [70] Troçki' ye göre, Lenin'in analizinin "cebirsel" karakteri, onun bu soru hakkında önceden hüküm vermeyi reddetmesine dayanıyordu. **Troçki için asıl soru şuydu:** Köylüler, demokratik devrimde sınıf çıkarlarını temsil eden bağımsız bir parti yaratabilirler mi? Troçki köylülüğe sınıf olarak atfettiği özellikleri nedeniyle buradan olumsuz bir yanıt çıkardı. [a.y] Bunun

önemi, **Troçki'nin analiz tarzında**, Lenin'in tezlerinin doğruluğunun veya uygunluğunun, **köylülerin bağımsız bir siyasi parti oluşturup oluşturamayacaklarına** bağlı olmasıdır.

Demokratik devrim çağında köylüler kendi bağımsız partilerini yaratabilselerdi, o zaman **demokratik diktatörlük en gerçek ve en dolaysız** anlamıyla gerçekleştirilebilirdi... *[a.y p.193]*

Eğer bunu yapmaya muktedir olamazlarsa, o zaman demokratik diktatörlük gerçekleştirilemezdi *[a.y p.73]* ve **muzaffer bir demokratik devrimde** devlet iktidarının gerçek sınıf içeriği **bir işçi diktatörlüğü olurdu.** Troçki'ye göre tarih, kendi konumunun doğruluğunu kanıtladı, böylece 1917 devriminde **kendisi ile Lenin arasındaki Sürekli Devrim teorisi üzerindeki tüm farklılıklar çözüldü.** Bu soruya geri döneceğiz.

Troçki, **devrim sonrası yazılarında**, burjuva-demokratik devrimde köylülüğün rolü sorununda **Lenin'le arasındaki farkı** gözlerden gizlemiştir: **Birincisi**, köylülüğün devrimci kapasitesini ve işçi-köylü ittifakı ihtiyacını **her zaman desteklediğini ileri sürdü**; ikincisi, kendisi ile Lenin arasındaki bu **sorundaki tek farkı,** bu ittifakın parti-politik biçimlerinden ibaret olduğunu iddia etti. Troçki'nin **Sürekli Devrim teorisini savunmak için ileri sürdüğü bu ikinci önermede**, Lenin'in **temelde farklı** bir teorik perspektiften hareket ettiğini belirtmeliyiz.

Troçki, köylülüğün burjuva-demokratik devrimde sınıf çıkarlarını temsil edebilecek bağımsız bir parti yaratmaya muktedir olduğunu reddetti. Troçki bunu bir sınıf olarak

köylülüğün tarihsel özelliklerinden (homojenlikten yoksunluğu, varoluş koşulları vb.) çıkardı.

Lenin ise, köylülerin bir sınıf olarak varsayılan özelliklerinden yapılan çıkarımdan **değil**, köylülerin yarı feodal toprak sahiplerine karşı **sınıf mücadelesi pratiğinin** bu sorunun cevabını sağlayacağına inanıyordu.

Partilerin, köylülerin sınıf çıkarlarını dile getirebilecek kapasitede **gelişip gelişmeyeceği sorusunun yanıtı**, soyut ilkelerden değil, **somut sınıf mücadelelerinin pratiğinden çıkarılabilir.**

Yine, köylü partilerinin geçici bir devrimci hükümette **çoğunluğu mu yoksa azınlığı mı oluşturacağı, sınıf mücadelesinin gelişme biçimine** - biçimlerine ve sonuçlarına - bağlı olacaktır, ve başarılı bir burjuva-demokratik devrim durumunda ortaya çıkacak olan **devlet iktidarının sınıf karakterini** hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

"Hiç kimse", diyordu Lenin,

> ...**bu aşamada**, Rusya'da burjuva demokrasisinin gelecekte ne biçimler alacağını **söyleyemez**. Muhtemelen, Kadetlerin iflası, Sosyalist-Devrimciler gibi bir terörist örgütünün değil, **gerçek bir kitle partisi olan bir köylü demokrat partisinin oluşumuna yol açabilir** ...Küçük-burjuvazi arasında siyasi birliğin sağlanmasındaki nesnel güçlüklerin böyle bir partinin **oluşmasını engellemesi de olasılıklar içindedir...** *[Lenin, CW15, p. 121]*

Troçki, Lenin'in “demokratik diktatörlük” analizini bağımsız bir köylü partisinin kurulup kurulmayacağına bağlı hale getirdiği için, **Lenin'in değil**, tarihin kendi analizini doğruladığını iddia edebilirdi, çünkü 1917 devrimlerinde böyle bağımsız köylü partileri kurulmamıştı.

Sosyalist-Devrimcilerin 1917'deki rolü sorununu bir kenara bırakırsak, Lenin’in proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğüne ilişkin tezlerinin güçlü, bağımsız bir köylü partisi olasılığına bağlı olmadığı konusunda en güçlü şekilde ısrar etmek gerekir, ve sonuç olarak, Lenin'in "**Nisan 1917 öncesi" tezlerinin geçerliliğinin kanıtı**, böyle bir partinin 1917'de somut olarak **var olup olmamasına dayanmaz.** Bu noktada ısrar etmemizin sebepleri birazdan netleşecektir.

Troçki'nin savunmasında öne sürdüğü **ilk önermede**, proletarya ile köylülük arasındaki ilişki sorununu nasıl ortaya koyduğunu incelersek, onun tezleri ile Lenin tarafından geliştirilenler arasında **temel farklılıklar olduğunu görebiliriz.**

Troçki, "Bir bütün olarak köylülük", diyor, "isyandaki **temel bir gücü temsil eder**. *”[PRRP, p. 181]* Ama önemli olacak şekilde, şöyle devam ediyor: "Yalnızca **devlet iktidarını eline geçiren bir güç** tarafından **devrimin hizmetine sunulabilir.**" [a.y]

Köylülük, ancak devlet iktidarı proletarya tarafından ele geçirildikten sonra **devrimci bir rol oynayabilir** (“devrimin hizmetine sunulur”). Troçki'nin "köylülüğe dayanan - ya da köylülük tarafından desteklenen - Proletarya Diktatörlüğü sloganı, otokrasi ile proletarya arasındaki "tek

mücadele"nin **proletarya lehine** çözülmesinden sonra bir sınıf ilişkisine atıfta bulunur.

Öte yandan, Lenin'in "Proletarya ve Köylülüğün Demokratik Diktatörlüğü" sloganı, burjuva-demokratik **devrimin belirli bir biçimini** tamamlamaya muktedir **sınıflara atıfta bulunur.**

Lenin'in analizinde, çarlık devletinin ve tüm feodal ilişkilerin kesin yıkımı için can alıcı siyasi koşullar, **köylülüğün siyasi hayata uyanmasıydı**; proletaryanın kendisini Çarlığa karşı ne ölçüde önderlik etmeyi başaracağı, büyük ölçüde, Rus toplumsal oluşumunda gerçekleşen **burjuva devriminin türünü** belirleyecektir.

Lenin'in analizinin aksine, Troçki şuna inanıyordu:

Emekçi kitlelerin, özellikle kırsal kesimdeki birçok kesimi, ancak **şehir proletaryası devletin dümenine geçtikten sonra** devrime çekilecek ve politik olarak örgütlenecektir. [a.y p 70]

Eğer Çarlık otokrasisine karşı kararlı mücadele, yalnızca devlet iktidarını ele geçiren proletarya tarafından çözülürse, ve **eğer devrimin zaferi için bir koşul olarak köylülerin büyük kesimlerinin devrime çekilmesi gerekmiyorsa**, Troçki'nin şunları yazabilmesi şaşırtıcı değildir:

İktidarın proletaryaya devredilmesinin yarattığı böyle bir durumda, köylülüğün işçi demokrasisi rejimine **katılmaktan başka** yapacağı bir şey kalmaz. Köylülük bunu, genellikle burjuva rejimine yanaştığından daha büyük olmayan bir bilinçle yapsa bile, **pek önemli olmayacaktır**. [a.y p 73]

Lenin ve Troçki arasındaki radikal fark, Lenin'in kendisi tarafından Troçki'nin hatalarını tekrarlayan Martov'a karşı bir polemikte ortaya çıktı. *[Martov, Za chto borot'sya? Sotsial-Demokrat, No. 3. March 1909.]*

Lenin'e **göre,** yukarıda aktardığımız Troçki'den pasaj, "...Martov yoldaşın alıntıladığı **Troçki'nin görüşlerinin en yanlışıydı...** Proletarya, bir burjuva rejimi altında sayılan ve onlara bağlı olan güçler olduğu için köylülüğün cehaletine ve önyargılarına güvenemez..." *[Lenin, CW15, p. 374.]*

Lenin, radikal bir burjuva devriminin **ancak proletaryanın köylülüğü Çarlığa karşı** devrimci bir güç olarak yükseltmeyi **başardığı ölçüde mümkün olduğuna** inanıyordu - **yani,** siyasal iktidarın halka devredilmesinden **önce** - proletaryanın kendi sosyalist devrimini yapması için g**erekli olan siyasal zeminin kurulmasının bir ön koşulu olarak.**

BAĞIMSIZ VE ÖNCÜ ROL

Troçki'nin Sürekli Devrim teorisinin temel tezinin, **proletaryanın burjuva devriminde iktidarı ele geçireceği** ve ardından **doğrudan** maksimum sosyalist programının başlatılmasına gideceği önermesi olduğunu belirtmiştik.

Bu tez, incelenmesi gereken iki önermeyle desteklenmiştir. Bu önermeler iki özel kavramdan türetilmiştir - **bağımsız rol** ve **lider rolü.**

Troçki'ye göre köylülük bu işlevlerden hiç birisini yapamazdı.

Öncü rol kavramı, Troçki'nin, köylülerin burjuva-demokratik devrimde egemen bir rol oynayabileceği **fikrini reddetmesini** sağladı. Ancak bu, hiçbir Rus Sosyal-Demokratı aksini varsaymadığı için **gereksiz bir argümandı.** Troçki'nin Sürekli Devrim teorisi için "**öncü rol" kavramının önemi**, onun, devrimde **egemenlik rolü oynayan sınıfın** bir tanımlamasıyla **devlet iktidarının sınıf doğasını karakterize etme**sini sağlayan anahtar kavram olmasıdır; **Proletarya,** Çarlığa karşı muzaffer devrime **öncülük edecek**, böylece bir **işçi devleti** kurulacaktı. Bu, **Martinov'un** "İki Diktatörlük" yazısında Sosyal-Demokrasinin Lenin tarafından desteklenen türden bir hegemonik rol oynamasına karşı uyarmak için **kullandığı mantıkla aynıydı,** çünkü **azami programını** uygulamak zorunda kalan bir işçi devleti, devrim Batı'ya yayılmadıkça hayatta kalmayı umamazdı, ve **bu** kesinlikle **Parvus'un Troçki'nin** 9 Ocak'tan Önce'sine yazdığı önsözde kullandığı ve **Lenin'in şiddetle eleştirdiği akıl yürütmeydi**. *[Lenin, CW8, pp. 291-92.]*

“Bağımsız rol” kavramını Troçki'nin analitik çerçevesinde değerlendirmek çok daha kolaydır, çünkü her zaman **“öncü rol” kavramıyla ilişkilendirilmiştir.**

Rus Sosyal-Demokrasisi için bir tarım programının formüle edilmesinde **Lenin tarafından öne sürülen can alıcı önermelerden birisi,** köylülerin yarı-feodal sömürüden kurtuluşunun **bizzat köylülerin eylemi olması gerektiği fikriydi.** RSDİP tarafından 1903'te kabul edilen tarım programında, *[Vtoroi s'ezd RSDRP, protokoly]* Bolşeviklerin 1905'teki kongrelerinde kabul ettikleri tarım kararlarında, *[Tretii s"ezd ... p. 454.]* ve Lenin'in 1906'da Birlik Kongresi'ne sunduğu tarım programında, *[Chetvertyi {ob"edinitel'nyi) ... p. 490.]* en önemli taleplerden birisi, **köylü hareketinin örgütsel biçimi olarak** devrimci **köylü komitelerinin kurulmasıydı.**

Lenin Birlik kongresinde köylü komitelerinin kurulması talebini şu sözlerle savundu:

Benim Taslağım, devrimci köylü hareketinin doğrudan kaldıraçları olarak ve bu hareketin en arzu edilen biçimi olarak köylü komitelerinin kurulmasını öneriyor…köylü komiteleri, köylüleri derhal ve doğrudan çalışmaya başlatarak, hükümet yetkilileri ve toprak ağalarıyla en sert biçimde hesaplaşmaya çağrı yapmak anlamına gelir. Köylü komiteleri, serfliğin ve polis rejiminin kalıntıları tarafından ezilen insanları bu kalıntıları “pleb tarzında” ortadan kaldırmaya çağırmak anlamına gelir... *[Lenin, CW13, p. 119.]*

Bu, köylülerin sınıf düşmanları olan yarı feodal toprak sahiplerine karşı kitlesel bir demokratik güç olarak ortaya çıkma konusunda oldukça **yetenekli oldukları inancına dayanıyordu.**

Bu, kaçınılmaz veya mantıksal olarak türetilmiş bir zorunluluk değil, yalnızca "Demokratik kırsal nüfus kitlesi ile yarı feodal toprak sahipleri arasındaki sınıf karşıtlığından..." kaynaklanan bir olasılıktı. *[Lenin, CW11, pp. 342-343.]*

Menşevik Y. Larin'e karşı bir polemikte Lenin şu noktaya değinmişti:

Devrimimizin sonucu aslında her şeyden önce milyonlarca **köylünün mücadelesindeki kararlılığına bağlı** olacaktır. Bizim büyük burjuvazimiz gericilikten çok devrimden korkar. Proletarya kendi başına kazanacak kadar güçlü değildir. Kent yoksulları herhangi bir bağımsız çıkarı temsil etmezler, proletarya ve köylülükle karşılaştırıldığında bağımsız bir güç değildirler.

Kırsal nüfus, **mücadeleye önderlik etme anlamında değil** (bu söz konusu olamaz), ancak **zaferi garanti altına alabilme anlamında** belirleyici role sahiptir. *[Lenin, CW11, pp. 343.]*

Bu, Lenin'e göre şu anlama geliyordu:

> ...Rusya'da burjuva devriminin muzaffer sonucu, ancak **proletarya ve köylülüğün** devrimci-demokratik diktatörlüğü biçiminde mümkündür. *[PRRP, p. 69.]*

Öyleyse "köylüler"in bağımsız sınıf çıkarları vardı (feodal toplumsal ilişkilerin kalıntılarının ortadan kaldırılması), ve bu çıkarların gerçekleştirilmesi için bir **sınıf mücadelesi yürütmeye** oldukça yetenekliydiler; dahası, kitle mücadeleleri sırasında kitlesel demokratik örgütler (köylü komiteleri, siyasi partiler) oluşturabiliyorlardı.

Bunların hiçbiri **kaçınılmaz değildi** - bunlar sadece sınıf mücadelesi pratiğindeki **olasılıklardı.**

Her durumda köylülerin mücadeleleri, ancak **proletarya ile ittifak içinde** ve proletarya etkisi altında yürütülürse **belirleyici olabilirdi.** Proletarya, köylü kitlelerini toprak ağalarına ve Çarlık devletine karşı demokratik devrim yoluna çekmeye çalışarak "öncü" rolünü yerine getirecekti.

Bana öyle geliyor ki Troçki'nin "öncü" ve "bağımsız" rol kavramlarını kullanması, demokratik devrimde köylüleri proletaryanın tarafına kazanma stratejisi geliştirmenin **gerçek sorunlarını gizledi**, özellikle de **sorunu** köylülerin "bağımsız" siyasi partiler oluşturup oluşturamayacaklarına **indirgemesiyle**.

SINIFLAR VE DEVLET

Troçki'nin, muzaffer bir demokratik devrimde **devlet iktidarının sınıf karakterini,** devrime "önderlik eden" sınıf öznesinin tanımlanmasından çıkardığını gördük. Troçki'nin çıkarımı şu teze dayanıyordu:

Bütün sorun şundan ibarettir: Hükümet politikasının **içeriğini kim belirleyecek,** onun içinde **sağlam bir çoğunluğu** kim oluşturacak? *[PRRP, p. 72.]*

Troçki'nin Sürekli Devrim teorisinde, özellikle **"öncü" ve "bağımsız" roller** kavramları içinde **gizlenmiş olarak -** partilerin diğer kitle örgütleriyle birlikte oynayacağı belirli siyasi sınıf mücadelelerinin "sonuçları" olarak değil-, devlet düzeyinde sınıfların ve sınıf çıkarlarının siyasi partiler mekanizması aracılığıyla **"temsilinin"** görüşü vardır.

Köylülerin bağımsız bir siyasi parti yaratamayacakları, bu nedenle proletarya ile köylülük arasında demokratik bir ittifak olamayacağı söylendi, ve sonuç olarak, "...proletaryanın önderliğinde toplanan **ulusun temsili organı** ... proletaryanın egemenliği için **demokratik bir giysiden başka bir şey olmayacaktır**." *[Lenin, CW8, pp. 403-04.]*

Bu teoride, köylülerin çıkarlarını dile getirebilecek bir **köylü partisinin olmaması nedeniyle**, köylülerin sınıf mücadeleleri devlet düzeyinde "**görünmez".**

Lenin, 1905'teki Bolşevik kongresinde şu noktaya değinmişti:

Köylü komiteleri, hem mevcut koşullara hem de, diyelim ki, hükümetin organları olacakları bir **geçici devrimci hükümete uygun**, esnek bir kurumdur. *[PRRP, p. 74.]*

Lenin'in analizinde, köylüler devlet düzeyinde temsil edileceklerdi, çünkü onların kitlesel demokratik örgütleri, güçlü, bağımsız bir köylü partisi kurulup kurulmadığından bağımsız olarak bu devletin organlarını oluşturacaktı.

Lenin, proletaryanın köylülükte feodal sosyal ve politik ilişkilere karşı **güçlü bir müttefiki** olduğuna inanıyordu; bu müttefikin, uğruna mücadele etmeye hazır olduğu **kendi nesnel sınıf çıkarları** vardı, bu nedenle **bu çıkarlar**, Çarlığın yıkılmasından kaynaklanacak olan **devlet düzeyinde temsil edilecekti.**

Köylülerin mücadelelerine yol açan "gerçek ihtiyaçları" vardı; başarılı bir devrim, **eski düzenin kaçınılmaz direnişine karşı ayakta kalabilmek için**, bu çıkarları tanımak ve bunların köylü kitlelerinin yararına olan politikalarda **ifade edilmesini sağlamak zorundaydı.**

Rus demokratik devriminde işçi ve köylü diktatörlüğünü hem **mümkün hem de gerekli kılan şey** buydu. **Geçici hükümetin fiili bileşimi** - bu hükümetteki partilerin ilişkisi - sadece hangi sınıfların mevcut olduğuna bakarak ve sonra cevapları sınıf özelliklerinden çıkararak - **önceden belirlenemezdi.** Bu sınıfların mücadeleleri, **mücadelelerinin biçimleri ve sonuçları**, devrimci hükümetin bileşimini ve partilerin **ilişkisini belirleyecektir.**

Buraya kadar söylediklerimizden, Lenin'in burjuva devrimi kavrayışında **iki analiz zemini** olduğunu görebiliriz - **birinci zemin**, burjuva-demokratik devrimin radikal bir şekilde tamamlanması için gerekli olan **sınıflar ittifakına atıfta bulunur;** proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü sloganı bu analiz zeminine atıfta bulunuyordu. **İkinci**

zemin, geçici devrimci hükümetin bileşimine ve partilerin birbirleriyle olan ilişkilerine atıfta bulunuyordu. Bu analiz düzeyinde, **hükümetin kesin bileşimi konusundaki soru** açık bırakıldı; güçlü bir köylü partisi bu hükümette **çoğunlukta olabilir veya olmayabilir.**

Önemli olan teorik nokta, ikinci analiz zeminini birinciden çıkarılamaz olmasıdır. Çünkü bu, yalnızca devrim pratiğinin **çözebileceği somut bir sorundu.**

Troçki'ye göre, proletarya ve köylülüğün koalisyonu - Lenin'in analitik çerçevesindeki ilk analiz düzeyi.....ya mevcut burjuva partilerinden birinin köylülük üzerinde nüfuz sahibi olduğunu ya da köylülüğün kendi başına güçlü bir bağımsız parti yaratacağını varsayıyor, ancak ne birinin ne de diğerinin mümkün olmadığını göstermeye çalıştık. *[Lenin, CW15, p. 371]*

Lenin ile Troçki arasında analitik bir fark olduğunu görebiliriz.

Troçki'nin analizinde sınıf ittifakları sorunu, bir parti ilişkisi sorununa indirgenir: Köylülük -Rus devriminde- bağımsız bir parti tarafından temsil edilemeyeceğine göre, **o halde Lenin'in öngördüğü gibi bir ittifak olamaz.**

Kendisini teorik olarak Troçki'den uzaklaştıran Lenin, şunları ileri sürdü:

Sınıfların bir "koalisyonu, ne belirli bir güçlü partinin ne de genel olarak partilerin varlığını hiç**bir şekilde varsaymaz.** Bu sadece **sınıfları partilerle karıştırmaktır.** Belirli sınıflardan oluşan bir "koalisyon", en azından, mevcut burjuva partilerinden birinin köylülük üzerinde egemenliğini

kuracağı ya da köylülerin güçlü bir bağımsız parti oluşturması **gerektiği anlamına gelmez...**Rus devriminin deneyimi, proletarya ve köylülüğün "koalisyonunun" yüzlerce kez, en çeşitli biçimlerde kurulduğunu gösteriyor... *[Lenin, CW15, p. 373]*

Lenin'in stratejisinde **birbirine indirgenemeyecek** iki analiz zemini varken, Troçki' de bu **iki zeminin bir birleşimi vardır.**

Bu nedenle Troçki'nin "Köylülük tarafından desteklenen Proletarya Diktatörlüğü" sloganının, Lenin'in kullandığından **temelde farklı** bir teorik analiz tarzından türetildiğini görebiliriz. Troçki'nin muzaffer bir demokratik devrimde **devlet iktidarının niteliği sorununu**, geçici hükümet içinde hangi sınıf öznesinin homojen bir çoğunluk oluşturacağı sorusuna **indirgemesine yol açan**, işte bu analiz zemininin çöküşüydü.

Ve Lenin'in bu iki zemin arasında sınır çizmeye dikkat etmesi, onun hem Troçki'ye hem de Martov' a karşı şunları söyleyebilmesine neden oldu;

"Bütün **meselenin**, hükümetin politikasını kimin belirleyeceği, kimin homojen bir çoğunluğu oluşturacağı" **olduğu doğru değildir.**...

Devrimci sınıfların diktatörlüğü sorunu ... herhangi bir devrimci hükümette "çoğunluk" sorununa ya da sosyal-demokratların böyle bir hükümete katılımının kabul edilebilir koşulları **sorununa indirgenemez.** *[Martynov, Dve diktatury, p. 58]*

Troçki ve Menşevik teorisyenlerin temel olarak - **Lenin tarafından eleştirilen -** aynı teorik ve analitik çerçeveyi paylaştıklarını belirtmiştik;

Onlar "sınıf öznesinin öncü rolü" sorunsalından **aynı mantıksal sonuçları** çıkardılar;

her ikisi de geçici bir devrimci hükümete sosyal-demokrat katılımını **yalnızca Sosyal-Demokrasinin o hükümetteki egemenliği temelinde savundular,**

Menşevikler, Rus demokratik devrimine böyle bir katılıma karşı çıkarken, Troçki ve Parvus bunu destekledi.

Hem Troçki hem de Menşevikler için **bu katılım** (egemen siyasi güç olarak), siyasi iktidarın **proletaryanın siyasi temsilcisi aracılığıyla** fethini oluşturuyordu.

(Şüphesiz ki stratejik sonuçları olan) taktiksel farklılık, **Menşevik stratejide** devrimci **sürecin öznesi** olarak teşkil edilenin **burjuvazi olduğu** gerçeğinden kaynaklanıyordu, *[I. Getzler, Martov: A Political Biography, 1967, p. 110.]* **Troçki'nin stratejisinde ise,** "bağımsız" ve "öncü" rol kavramları aracılığıyla, devrimci sürecin öznesi olarak teşkil edilen proletaryaydı.

Eğer Menşevikler, Troçki gibi, "burjuvazinin" burjuva-demokratik devrimde "öncü" bir rol oynayamayacağına ikna olabilseydi, o zaman onların **teorik varsayımlarının mantığı** ve akıl yürütme tarzları onları Troçki'nin Rus devrimi tahminini kabul etmeye zorlayacaktı. Bu, 1905'te devrimci fırtınaların zirvesinde **Menşevik hizbin önemli kesimlerinde olan şeydi** ve buna (gerçi Martov, Akselrod

veya Plekhanov olmasa da) Martynov, Dan ve Cheveanin gibi etkili Menşevizm teorisyenleri dahildi.

İsrail Getzler'e göre:

Birçok Menşevik, bir burjuva devrimine olan inancını kaybetmeye başladı. Burjuvaziyi ya hain ve karşı-devrimci olarak ya da fiilen yok diye reddettiler... *[T. Dan, The Origins of Bolshevism,]*

Theodore Dan ın kendisi ,

> "Troçkist temaların", **Menşeviklerin önemli kesimlerinin açık onayıyla,** Iskra yayın kurulunun seçkin üyelerinin (öncelikle Martynov ve bu satırların yazarı) sözlerinde ve makalelerinde **gitgide daha yüksek sesle yankılanmaya başladığ**ını itiraf etti. **[**a.y]

Troçki ve Menşeviklerin teorik ve politik anlayışlarının yüzeyde radikal bir şekilde karşıt gibi görünen şeyleri uzlaştırmanın mümkün olduğunu, aralarındaki kesin farkın teorik politik fark olmadığını, daha çok özel bir taktiksel fark olduğunu kabul edersek, kolayca anlaşılır; devrimci sürecin "önderi" olarak hangi sınıf hareket edecek? sorusuna farklı bir yanıt verdiler.

Rus demokratik devriminde burjuvazinin devrimci kapasitesi hakkında farklı bir değerlendirmeye sahip oldukları için, başlangıçta farklı cevaplar verdiler. Bu siyasi tahmin farkı çözüldüğünde, **Menşeviklerin önemli kesimleri** "Sürekli Devrim" stratejisine geçiş yaptı.

Martynov, İki Diktatörlük adlı eserinde, **eğer** Sosyal-Demokrasi, halkın başarılı bir silahlı ayaklanmasını hazırlar,

zamanlamasını yapar ve yürütürse, **azami programını uygulamaya koymadan** elinde tutamayacağı ve konsolide edemeyeceği **siyasi iktidara sahip olacağını savundu.** *[PRRP, p. 78.]*

Bu, Troçki'nin **devrimin sürekli doğasını** karakterize etmek için kullandığı **akıl yürütme tarzının tam olarak aynısıydı.**

Hemen ... iktidarın sosyalist çoğunluğa sahip devrimci bir hükümetin eline geçmesi, programımızın **maksimum ve minimum olarak bölünmesi tüm önemini yitirir** ... Bir proleter hükümet hiçbir koşulda **kendini bu sınırlar içinde tutamaz.** *[PRRP, p.808.]*

Proletaryanın temsilcilerinin hükümete güçsüz rehineler olarak değil, ama önder güç olarak girmeleri gerçeği, **maksimum ve minimum program arasındaki sınır çizgisini yok eder;** yani **kolektivizmi günün gündemine yerleştirir.** *[1905]*

Troçki, **sosyalizme geçiş sürecini,** işçi sınıfının devlet iktidarını elinde tutmasından, proletaryanın başarılı **burjuva-demokratik devrime önderlik etmesi** gerçeğinden çıkarmaktadır.

Burjuva devriminin **sosyalist devrime dönüştürülmesi** - minimum ve maksimum program arasındaki ayrımın ortadan kaldırılması, bir sınıf öznesinin - proletaryanın - devrimci süreçteki öncü rolünün **mantıksal etkisidir.**

KENDİNDEN FERAGAT ?

Bolşeviklere ve Menşeviklere karşı bir polemik makalesinde [a.y] **Troçki,** Çarlığa karşı devrimin tamamlanmasının **iktidarın "devrimci bir halk iktidarına"** devredilmesini gerektirdiğini savundu. [a.y]

Lenin bu iktidarı "**Proletarya ve Köylülüğün Devrimci-Demokratik Diktatörlüğü"** olarak nitelendirmişti. Lenin'in bu tanımlamasına yönelik **Troçki'nin eleştirisi** çok ilginç.

> **Lenin**...proletaryanın sosyalist diktatörlüğü ile proletarya ve köylülüğün demokratik (yani, burjuva-demokratik) diktatörlüğü arasında **bir ilke ayrımı yapıyor.** Lenin, bu mantıksal, tamamıyla biçimsel işlemin, üretici güçlerin düşük düzeyi ile işçi sınıflarının hegemonyası arasındaki çelişkiye karşı mükemmel bir **koruma işlevi görebileceğine inanıyor.** [a.y]

Troçki'nin akıl yürütme tarzında, üretici güçlerin düşük gelişme düzeyi ile proletaryanın devrimdeki öncü rolü arasında **temel bir çelişki var.** Ve bu sorunsaldan Lenin'e, "proletaryanın kendisine **siyasi bir sınırlama dayatması**ndan oluşan "proletaryanın **sınıf çıkarları ile nesnel koşulları**" arasındaki bu çelişkiye bir çözüm atfediyor. [a.y]

Troçki, Lenin'in belirtilen çelişkiden doğan sorunları **proletaryanın "kendinden feragat etmesi"**, bir "sınıf çileciliği" ile "**çözdüğünü**" **ileri sürüyor; yani,** proletaryanın **bilinçli olarak** demokratik aşamanın ötesine **geçmemeye karar vermemesi.**

Tersine, Troçki'nin bu çelişkiye "çözümü", işçi sınıfı tarafından herhangi bir "**kendi kendini sınırlama**" değildir, **daha ziyade**, proletaryanın kendisini devlet iktidarını elinde tutan egemen sınıf olarak bulduğu ve **nesnel koşullardan** (ekonomik gelişme düzeyi, mülk sahibi köylülerin düşmanlığı) bağımsız olarak onu doğrudan sosyalist önlemleri uygulamaya zorlayan **durumun mantığı tarafından belirlenir.** Üretici güçlerin düşük düzeyi ile proletaryanın önder ("hegemonik") **rolü arasındaki çelişki**, üretim araçlarını toplumsallaştırmaya çalışan **iktidardaki proletarya ile köylülük arasındaki** politik bir çelişkiye dönüşür. **Bu çelişkinin çözümü**, dünya devrimci sürecinin uluslararası karakterinde yatmaktadır.

Lenin konu üzerine şunları söylüyordu;

> ".Troçki ... **nesnel çelişkiyi** proletaryanın bilincine aktarıyor ve onu bir **sınıf çileciliği yoluyla çözüyor...**"[*Pervaya obshcherusskaya]* oysa, aslında, **bu çelişkiyi aktarmak için doğru yer**, 1905'te kabul edilen "**İktidarın Ele Geçirilmesi ve Geçici Hükümete Katılım Üzerine**" Menşevik kararın sözleriyle, "... **sosyalizmin gerçekleşmesi için koşullar** zaten belirli bir olgunluk derecesine ulaşmıştır*". [Lenin, CW8, p. 298.]*

Bununla birlikte, açıkça görüldüğü gibi, Lenin, proletaryanın devlet iktidarını elinde bulundurduğu ve kendisine burjuva-demokratik bir **sınırlama dayattığı bir stratejiye sahip değildi. Lenin daha** doğrusu şuna inanıyordu:

> **Nesnel olarak,** olayların tarihsel seyri, Rus proletaryasının önüne tam olarak demokratik burjuva

> devrimini gerçekleştirme görevini yüklemiştir (tüm içeriğini ...Cumhuriyet kelimesiyle özetleyebiliriz)', bu görev, bir bütün olarak halkı, yani küçük-burjuvazinin ve köylülüğün tüm kitlesiyle yüzleştirir; **böyle bir devrim olmaksızın**, sosyalist devrim için **bağımsız bir sınıf örgütünün** az çok kapsamlı bir şekilde **gelişmesi düşünülemez.** *[Lenin, CW16, pp. 377-79.]*

Burjuva devriminin aldığı biçim -toprak ağası-burjuva ya da köylü-burjuva devrimi- işçi sınıfının sosyalizm için **mücadelesini sürdüreceği zeminin doğasını belirleyecektir**. Sosyalist devrime geçişin **somut biçimleri**, burjuva devrimi ile sosyalist devrim arasındaki süre ve dolayısıyla kapitalizmin yaygınlaşması ve gelişmesi için gereken süre **soyut olarak ortaya konulamaz.**

irinci Rus devrimi döneminde, **somut olarak ortaya konabilecek tek şey,** sınıf mücadelesinin pratiğinde belirlenecek olan burjuva devriminin[108] **biçimi sorunuydu.** Bu biçimi önceden belirlemek olanaksız olduğundan**, sosyalist devrime geçiş sürecinin biçimleri belirlenemezdi.**

Lenin'in söyleyebileceği tek şey, proletarya yarı-feodal toplumsal sisteme karşı küçük-burjuvazinin yanında **olabildiğince ilerledikten sonra,** o zaman, **gücünün ölçüsüne göre** derhal **sosyalist devrim** için çabalamaya başlayacaktı

GEÇİŞ TEORİLERİ

Feodalizmden kapitalizme geçişin Menşevik anlayışında, Batı Avrupa'nın klasik burjuva devrimlerinden türetilen taktik ve stratejiler Rus bağlamına aktarılıyor. Genel bir geçiş teorisi varsayılıyor ve somut bir duruma uygulanıyor. Bu kavramsal çerçeve içinde, Rus toplumsal oluşumunda **burjuva devriminin iki somut biçiminin olasılığını** ortaya koyamadı. Bu akıl yürütme tarzının etkileri, **Plehanov'un** İskra No. 96'da yayınlanan, ve Menşevikler tarafından geliştirilen taktikleri, Marks tarafından 1850'de Alman devrimi için formüle edilen taktiklere uygun olarak savunduğu, *[Marx-Engels, Selected Correspondence, Moscow 1965, pp. 468-69]* ve Engels'in 1894'te İtalyan Sosyalistlerine verdiği öğütleri *[Plekhanov, p. 208.]* - *"*...bu baş-devrimci "Adres", tam da şu anda Rus İskra yoldaşları tarafından tavsiye edilen taktikleri önermektedir…. *"[Lenin, CW8, p. 467.]-* içeren **İktidarın Ele Geçirilmesi Sorunu** başlıklı makalesinde açıkça görülüyordu.

> Marks, diyordu Lenin, "... sadece **somut durumdan söz eder;** Plehanov, sorunu somutluğu içinde hiç düşünmeden **genel bir sonuç çıkarır."** *[I. Deutscher, Stalin, p. 285.]*

Troçki'nin Sürekli Devrim teorisinde, geçiş süreci - **burjuvadan sosyalist görevlere sürekli bir süreç-** Rus toplumsal oluşumunda mevcut olan sınıf temsilcisi **karakterinden çıkarılır.** Devrim "süreklidir" çünkü proletarya, **mücadelenin tüm "aşamaları" boyunca** geçiş sürecinin öznesini oluşturur. "Burjuvadan" sosyalist devrime genel bir geçiş teorisi, merkezinde,

proletarya kavramının, sınıf çıkarlarının özünü -Sosyal-Demokrasinin azami programını- ifade etmek için bir dış gerçeklik üzerinde bilinçli olarak hareket ettiği fikriyle üretilir.

Bu teoriyle, geçiş koşullarının **tüm somut sorunları, her aşamadaki görevler** ve her belirli anda **müttefikler sorunu ortadan kalkar.**

Lenin'in kavramsal çerçevesi içinde, devrimci sürecin öznesi olarak belirli bir sınıfın oluşturulmasından türetilen **genel bir geçiş teorisi yoktur. Tüm geçiş süreçleri somut ve özgüldür.**

Feodalizmden kapitalizme geçiş biçimleri, **devrim burjuva olarak adlandırılarak** çıkarımla-namaz; aynı şekilde **burjuva devrimden sosyalist devrime geçiş biçimleri** de proletaryanın devrimci süreçte "öncü" sınıf olarak hareket etmesi gerçeğinden çıkarımla-namaz.

Yukarıda söylenenlerden, umarım iki şeyi gösterebilmişimdir:

Birincisi, teorilerinde Lenin ve Troçki arasındaki "**uzaklık"** ve teorik **farklılıklarının doğası.**

İkincisi, Troçki ve Menşeviklerin büyük ölçüde **aynı teorik "alanı" işgal etmeleri,** ve her halükârda Sürekli Devrim teorisiyle ilgili sorunlarla ilgili **siyasi farklılıklarının,** burjuvazinin devrimci kapasitesine ilişkin **farklı tahminlerinden kaynaklandığı, ve** bunun da onları devrimci süreçte **"öncü" güç rolünü** farklı bir sınıf öznesine atamaya yöneltmiş olması.

ŞUBAT-EKİM 1917

Troçkist mitolojinin kalıcı unsurlarından biri, Lenin'in 1917-18'de açıkça olmasa da örtük olarak Troçki'nin Sürekli Devrim teorisine geldiği **iddiasıdır.**

> 1917'de... Lenin fikrini değiştirdi. Sürekli Devrim tezi, esas itibariyle, partisi tarafından benimsendi. *[Avenas op. cit.]*

Bu varsayım, Lenin ve Troçki'nin 1905-07 veya 1917-18'deki teorik ve politik konumlarının bir analizi temelinde değil, politik bir gözlem temelinde yapılmıştır: 1905'te Troçki, burjuva-demokratik devrimde iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesini savundu, oysa Lenin bunu yapmadı; 1917-18'de Lenin, işçi sınıfının iktidarı ele geçirmesini savundu ve Bolşevikler Rusya'nın ana kent merkezlerinde başarılı bir ayaklanmaya öncülük etti; bu nedenle, **akıl yürütmeye devam ediyor**, Lenin, ekonomik determinist bir tarih görüşünün "siyasi kontrpuanı" olan **eski devrim teorisini aşama aşama terk etti** ve **Troçki'nin Sürekli Devrim perspektifini benimsedi.** *[K. Mavrakis, On Trotskyism, p. 18.]*

Mavrakis, oldukça doğru bir şekilde, bu akıl yürütme biçimini şu şekilde karakterize ediyor:

> Troçki tarihi yeniden yazıyor. **İki anı ayırıyor: 1905 ve 1917**; onları ayıran dönemi **göz ardı ediyor** ... ve Bolşevizm tarihi bu hale geliyor. Troçkiye göre, 1905'te Lenin bir "hipotez" formüle etti: proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü. Bu hipotez bir "**bilinmeyen"e** dayanıyordu: **köylülüğün siyasi rolü.** Ekim 1917, bilinmeyeni azalttı ve Lenin'in (devrimci hükümette çoğunluğa sahip bir köylü

partisi olasılığını öngören) hipotezi, **proletarya diktatörlüğü tek başına zafer kazandığı için geçersiz kılındı!** *[Lenin, CW9, p. 86.]*

Bu analiz tarzı - iki ayrı ve farklı tarihsel kavşağın yalıtılması ve karşılaştırılması - itici gücün devrimci sürecin tüm aşamalarında bilinçli olarak aktif bir sınıf öznesi olduğu genel bir geçiş teorisini tasarlayan teorik bir çerçevenin ürünüdür. Devrimci dönüşüm süreci, dönüşümün her belirli aşamasında belirli sınıf mücadelelerinin biçimleri ve sonuçları açısından değil de, bir sınıf öznesinin ("öncü rolü" üstlenen sınıfın) **aktif varlığından çıkarıldığı için,** böyle bir durumda tarihsel süreçteki "kırılmaların" tanımlanmasına izin veren **somut özellikler analiz edilemez.**

1905'in Bolşevik sloganı, 1917'nin sloganı ile yan yana getiriliyor ve o slogan temelinde değerlendiriliyor; bu durumda, "**1905 analizinin doğruluğunun kanıtlanması,** onun 1905'teki duruma göre yeterliliği değil (1917'nin bakış açısından yansıması daha fazla ışık tutar), ancak 1917'de gerçekleştiği varsayılan şeyin ne olduğudur. 1905 formülasyonlarına yol açan somut koşullar "kaybolur" ve 1917 perspektiflerini doğuran belirli özelliklerden ayırt edilmeleri gerekmez. " **Bu analiz tarzında unutulan,** Lenin'in **1917'de** işçi sınıfının iktidarı ele geçirmesine geçiş aşamalarını belirlemesini sağlayan **somut tarihi tecrübeler** (emperyalist savaş, 1917 Şubat demokratik devrimi, işçi ve asker delegeleri vb.) demokratik özgürlüklerin kurulacağı biçime dair **herhangi bir bilginin yokluğunda** ve eski yarı-feodal sistemin mirası ortadan kaldırıldığında, proletaryanın iktidar mücadelesini yürütmek zorunda kalacağı **koşulları** oluşturamadığı **1905'te yoktu,**

1905'te Lenin şu noktaya değindi:

> Somut politik amaçlar **somut koşullarda belirlenmelidir.** Her şey görecelidir, her şey akar ve her şey değişir.... **Soyut gerçek diye bir şey yoktur.** Gerçek **her zaman somuttur.** *[Lenin, CW24, p. 43.]*

Ve yine 1917'de:

> Marksizm bizden sınıflar arasındaki ilişkinin ve her tarihsel duruma özgü **somut özelliklerin** kesinlikle doğru ve **nesnel olarak doğrulanabilir bir analizini gerektirir**. *[Lenin, CW24, p. 44.]*

Lenin'in kavramsal çerçevesi içinde yapmamız gereken ilk gözlem, taktik ve sloganların **somut olarak her birinin** belirli özelliklerinden türetildiğini kabul etmeden, **bir tarihsel anın** politik sloganlarını bir **başka anın sloganlarıyla karşılaştırmanın** kabul edilemez olduğudur.

1905'in "somut gerçeği", tabii ki **eğer** proletaryanın devrimdeki "öncü" rolüne ilişkin **soyut gerçekten** ya da devrimin burjuva olduğu "gerçeği"nden yola çıkılmazsa,**1917'nin "somut gerçeği"** ile, **onlara geçerliliklerini verenin "somut koşullar" olduğunu kabul** etmeden karşılaştırılamaz. Dolayısıyla... Önemli olan, taktik ve sloganların değişmesi değil, **bu değişikliklerin,** eğer "doğru" ise, **somut durumdaki dönüşümlerin "bilimsel yansıması" olmasıdır -** devamındaki sınıf mücadelelerinin **deneyiminin,** önceki sınıf mücadelelerinin sloganlarının ve taktiklerinin yeterliliğini ve yetersizliklerini daha kapsamlı bir şekilde **değerlendirmeyi mümkün kıldığını** bir an için inkâr etmeden.

Çarlığın çöküşüyle başlayan kavşakta Lenin, "...yeni ve yaşayan gerçekliğin belirli özelliklerini" incelemenin gerekliliğini vurguladı. *[a.y p46*] "Yeni bir şey ortaya çıktı," dedi Lenin, "hiç beklemediğimiz bir şey.

Mevcut durumla ilgili benzersiz bir şekilde yeni olanı kavrayamazsak, işçi sınıfı için doğru bir strateji geliştirmeyi umut edemeyiz.

Şubat 1917 demokratik devriminin getirdiği "benzersiz" özellikler, Lenin tarafından, iki sınıf diktatörlüğü biçiminin iç içe geçmesi olarak tanımladığı **"İkili İktidar"** olarak nitelendirildi. [a.y p 44]

Sürekli Devrim teorisinin savunucularının, Lenin'in 1905'te benimsediği formülasyonları ve tutumları Troçki'nin Sürekli Devrim stratejisi lehine terk ettiğini iddia etmelerinin nedenlerinden birisi, 1917'de **proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü** sloganını bırakması gerçeğidir.

Ancak Lenin, birinci Rus devriminin durumu için benimsediği formülasyonların **doğruluğunu hiçbir yerde reddetmedi**. Aksine, genel olarak **doğru olduklarını kanıtladıklarını**, ancak **somut gerçekleşmelerinin** farklı şekilde sonuçlandığını iddia etti. [a.y p 44]

Proletaryanın ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü, Rus devriminde zaten [belirli bir biçimde ve bir ölçüde) bir gerçeklik haline gelmiştir, çünkü bu "formül", bu ilişkiyi, bu iş birliğini uygulayan somut bir siyasi kurumu değil, yalnızca bir sınıf ilişkisini tasavvur eder. "İşçi ve Asker Vekilleri Sovyeti" **- işte orada**, gerçekte zaten tamamlanmış "**proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü**" var. *[PRRP, p. 190.]*

Troçki'nin 1905'te kendisi ile Lenin arasındaki **yegâne farkı** demokratik diktatörlüğün "parti siyaseti ve devlet örgütlenmesi" sorunuyla ilgili olarak belirlediğini hatırlayın *[Lenin, CW24, p. 142.]*

Görünen o ki, Lenin'in bakış açısından burada bir fark olamazdı, çünkü onun formülü demokratik devrimde sadece **bir "sınıflar ilişkisi" öngörüyordu** ve bu ilişkiyi "**uygulayan bir siyasi kurum" değil.**

Lenin 1917'de "Sovyet, proletarya ve asker diktatörlüğünün uygulanmasıdır; sonuncular arasında çoğunluk köylülerdir. Bu nedenle **proletarya ve köylülüğün diktatörlüğüdür**" diyordu.[a.y p 46]

Şubat devriminin getirdiği ve her şeyin "farklı bir şekilde geliştiği" **durumun benzersizliği,** "...burjuvazinin (... Lvov ve Cruchkov hükümeti) ve iktidarı gönüllü olarak burjuvaziye bırakan proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü…" [a.y p 38]

1905 analizinin doğrulanmasındaki ve formüllerinin gerçekleştirilmesindeki **beklenmedik gidişat nedeniyle**, bunların değiştirilmesi ve tamamlanması gerekti. [126] Çünkü Formülasyonlarında cisimleşen sınıf ilişkilerindeki dönüşümün gerçekleşme biçiminden doğan **somut durumu** kavramak için artık yeterli değildi. Eski Bolşevik demokratik diktatörlük sloganı, **yanlışlığından dolayı değil,** daha şimdiden İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri biçiminde **toplumsal gerçeklik alanına girmiş olduğu** için "bir kenara atılmalıydı". ve ' çünkü artık geçici devrimci hükümet biçimindeki burjuva diktatörlüğünün proletarya ve

köylülük diktatörlüğünün yanında ve onun desteğiyle var olduğu bir durumu kavramak yeterli değildi.

YENİ ŞARTLAR

Bu benzersiz durum, Lenin'in 1905-07'de beklemediği ve Şubat 1917'ye kadar sınıf mücadelesinin gelişme biçiminin bir sonucu olarak ortaya çıkan **bir dizi faktörün ürünüydü.**

Bu faktörler şunlardı:

1-Burjuvazi, devrimci halkın baskısı altında ve Çarlık hükümetinin gidişatı etkin bir şekilde yürütememesi nedeniyle ve İngiliz-Fransız ittifakının desteğiyle devrimci bir şekilde hareket edebilmiş ve Çarlık otokrasisinden kopabilmişti.

2 - Lenin, toprak ağalarına karşı bir köylü ayaklanmasının, Çarlık siyasi sistemine karşı kitlesel, demokratik bir köylü hareketinin gelişebileceği durumu yaratacağını ummuştu. Lenin'in 1905-07 analizinde, burjuva demokratik toplumsal dönüşümün iki unsuru -toprağın ele geçirilmesi ve siyasi özgürlüklerin fethi- ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlıydı. Ancak gerçekte, köylülerin belirleyici bir bölümünün -üniformalı köylülerin -toprağı ele geçirme hareketi düzgün bir şekilde gelişmeden önce, kentli işçilerle ittifak halinde kitlesel, demokratik bir güç olarak geliştiği koşulları yaratan, emperyalist savaşın neden olduğu sefaletleriydi.

3 Lenin, proletaryanın müttefiki köylülük üzerinde ideolojik bir etki yapmasını beklemişti; yine de, kısmen emperyalist yolun çabaları nedeniyle, proletarya küçük-burjuva ideolojisinin ezici etkisine yenik düşmüştü, öyle ki, proletarya ve köylülüğün sınıf diktatörlüğünü temsil eden Sovyetler, iktidarı, Rusya'nın emperyalist biçimde katılımını sona erdirmeyi reddeden ve tarım ilişkilerinde herhangi bir radikal

dönüşümü onaylamakta son derece isteksiz olan burjuva geçici hükümetine gönüllü olarak devretti.

Ne Troçki ne de onun bugünkü takipçileri, Nisan Tezleri'nden itibaren Lenin'in Sürekli Devrim stratejisine göre hareket ettiği iddiasını haklı çıkarmak için 1917-18'de Lenin'in yazılarının ciddi bir teorik incelemesini yapmadılar. Troçki, Daimî Devrim adlı eserinde, Lenin'in, demokrat-diktatörlüğün gerçekleşmesine ikili- İktidar biçiminde yalnızca "zaman zaman" atıfta bulunduğunu iddia etti. *[PRRP, p. 228]*

Bununla birlikte Troçki'ye göre, Bolşevik sloganı -morfolojik bir özellik olarak değil, çok büyük bir tarihsel gerçeklik olarak- somutta gerçekleşti . Ama bu, daha önce değil, Ekim'den sonra fark edildi. *[Lenin, CW24, p. 44.]*

Bu iddiaya delil olarak gösterilen deliller ve Sürekli Devrim teorisinin doğruluğu iddiası, Bolşeviklerin Ekim 1917'de ana kent merkezlerinde siyasi iktidarı ele geçirdiğinde, köylülerin yarı feodal toprak sahiplerine karşı mücadeleleri henüz tam olarak gelişmemiş olması; bu, Sürekli Devrim teorisinin savunucularının, 1906'da Troçki'nin öngördüğü gibi, 1917 Ekim'ini burjuva-demokratik devrimin proletarya diktatörlüğü tarafından tamamlanması olarak sunmalarını sağlıyor.

Sürekli Devrim teorisinin doğruluğunu bu şekilde doğrulama biçimi, çok özel bir somut gerçekliği öznel duygulara uygun bir şekilde gözden kaçırıyor - işçi sınıfının siyasi iktidar ve sosyalist devrim için mücadelesini sürdürmek için ihtiyaç duyduğu siyasi özgürlükleri tesis eden Şubat 1917

demokratik devriminin başlattığı siyasi sınıf ilişkilerindeki dönüşüm.

Onlar Lenin'in şu sözünü rahatlıkla unutuyorlar:

Devlet iktidarının bir sınıftan diğerine geçmesi, bir devrimin ilk, başlıca, temel işaretidir *...[Lenin, CW26, p. 53.]*

Onlar Lenin'in Şubat 1917'yi şöyle tanımladığını unutuyorlar:

...proletaryanın, köylülüğün ve burjuvazinin Anglo-Fransız mali sermayesiyle ittifak halinde Çarlığa karşı devrimi. *[Lenin CW24, p. 44.]*

Onlar Şunu unutuyor:

1917 Şubat-Mart devriminden önce, Rusya'da devlet iktidarı bir sınıfın, yani feodal soyluların elindeydi...Devrimden sonra iktidar, **farklı bir sınıfın, yeni bir sınıfın, yani burjuvazinin elindedir..**.[a.y]

Ve bu nedenle:

Bu ölçüde, Rusya'da burjuva ya da burjuva demokratik devrim tamamlanmıştır. *[PRRP, p. 226]*

Troçki'ye göre,

"Lenin, "bağımsız demokratik diktatörlüğün ikinci, gelişmiş bir "baskısı"nı bekleyenlere karşı tartışmak için" demokratik diktatörlüğün "gerçekleşmesi"nden son derece şartlı olarak söz etti. Lenin'in sözleri yalnızca, ikili iktidarın sefil başarısızlığının dışında hiçbir demokratik diktatörlüğün olmadığı ve olmayacağı anlamına geliyordu..." *[Lenin, CW24, p. 46.]*

Bununla birlikte, eğer Lenin'in Taktik Üzerine Mektuplar'ını okursak, farklı bir resim elde ederiz.

Troçki'nin, Lenin'in "ikili iktidarın sefil başarısızlığı dışında hiçbir demokratik diktatörlük" olamayacağına inandığı şeklindeki ifadesinin aksine, Lenin'in kendisi böyle bir bağımsız **demokratik diktatörlüğün "oldukça mümkün" olduğunu ilan etti.** [a.y p 47]

Belki köylülük bütün toprakları ve bütün iktidarı ele geçirebilir. [a.y]

Lenin'in "eski" Bolşeviklere yönelik eleştirisi, bu olasılığın reddine dayanmıyordu, ama parti politikasını, köylülerin gelecekte burjuvazinin etkisi altında olduğu bir anda, köylülerin burjuvaziden kopabilecekleri ve toprak ağalarının topraklarına el koyabilecekleri gerçeğine dayandırmak istedikleri gerçeğine dayanıyordu.

"Eski" Bolşevikler, "şimdiki anın" karakterini anlayamadılar, demokratik devrimde sınıf diktatörlüğünün iki biçiminin iç içe geçmesini temsil eden İkili İktidarın, "... bir anlaşmaya,- daha kesin, daha az yasal ama daha sınıfsal-ekonomik bir terim kullanırsak - burjuvazi ve köylülük arasında sınıf iş birliğinin varlığı" gerçeğine dayanıyordu. *[The fact of class collaboration.]* "Eski" Bolşevikler, parti politikasını, bu diktatörlüğü temsil eden Sovyetlerin henüz burjuvaziden kopmadığı bir zamanda bağımsız bir demokratik diktatörlüğün gelişebileceği olasılığına dayandırmak istediler.

Köylülerin burjuvazinin etkisinden kopmamaları, sınıf mücadelesinin gelişme biçimine bağlı olarak aynı derecede mümkündü.

Lenin'e göre:

Bu gerçek ortadan kalktığında, *[Lenin, CW24, p. 47.]* köylülük burjuvaziden ayrıldığında, burjuvaziye rağmen toprağı ve iktidarı ele geçirdiğinde, bu, burjuva-demokratik devrimde yeni bir aşama olacaktır.... *[Lenin, CW25, p. 310.]*

"Eski" Bolşeviklerin hatası, köylülerin toprağa el koymasını "saf" bir demokratik diktatörlüğün "özü" olarak oluşturmalarıydı. Oysa 1905-07'de Lenin için, toprak ağalarının toprağını ele geçirmeye yönelik köylü hareketi, köylülerin Çarlık otokrasisini ezerek demokratik özgürlüğü elde etme mücadelesinde işçi sınıfının bir müttefiki olarak gelişebilecekleri can alıcı koşulu oluşturmuştu.

Şubat 1917'de, emperyalist savaşın etkileri, kitlesel, demokratik bir köylü hareketinin gelişmesi için alternatif bir varoluş koşulu sağladı; bu elbette toprağı ele geçirme hareketinin gelişmesinin burjuva demokratik devrimi "yeni bir aşamaya" taşıyabileceği ihtimalini dışlamadı.

Eğer Rus devriminin 1917 Ağustos'unun sonunda yaşadığı "ani ve özgün" dönüşe ilişkin Lenin'in analizine dönersek, ve bir karşı devrim girişiminin yenilgisiyle, devrimin barışçıl gelişimine ilişkin orijinal anlamıyla Temmuz öncesi "Tüm İktidar Sovyetlere" sloganını yeniden devreye soktuğunda, Lenin'in Nisan 1917'de Sürekli Devrim stratejisine geçtiğine dair Troçkist iddiaya rağmen, Troçki'nin köylü ve küçük burjuva partilerinin bağımsız olarak gelişmesinin imkansızlığı iddialarına rağmen, Lenin'in "ikili iktidar dışında hiçbir demokratik diktatörlük olmadığına ve olmayacağına" inandığını iddia etmesine rağmen, Eylül 1917'nin başında Lenin'in, "S-R'ler ve Sovyetlere karşı

sorumlu Menşevikler hükümetini" *[Lenin, CW25, p. 311.]* desteklemeye hazır olduğunu görebiliriz.

Ve dahası:

Bolşevikler, hükümete katılmak için herhangi bir iddiada bulunmadan ... iktidarın derhal proletaryaya ve yoksul köylülere devredilmesini talep etmekten ve bu talep için devrimci mücadele yöntemlerini kullanmaktan kaçınacaklardı. *[Lenin CW8, p. 315.]*

Eylül 1917'nin çok özel anında, Kornilov isyanının yenilgisiyle, küçük-burjuva partilerini burjuvazi ile ittifaklarından uzaklaştırmak ve böylece devrimin barışçıl gelişimini garanti etmek için gerçek bir olasılık vardı. Bolşeviklerin iktidarı ele geçirmesinden bir ay önce, Lenin, hükümet iktidarının bir küçük-burjuva partileri bloğu tarafından tutulacağı bağımsız bir demokratik diktatörlük ("Bütün iktidar sovyetlere") olasılığını öngördü.

Bunun önemi, Lenin'in - sınıf mücadelesinin gelişme biçimine bağlı olarak -**belirli olasılıklara izin vermesidir,** bunlar Troçki'nin Sürekli Devrim **teorisi temelinde kabul edilemezdi.**

Devrimci güçlerin Eylül 1917'de bu ittifaktan kopamaması, sınıf mücadelesinin belirli anlarında bu olasılığın somut olarak **var olmadığı anlamına gelmez.**

İkili İktidarın bir demokratik diktatörlük biçiminin gerçekleşmemesine yol açan, somut durumlardaki belirli sınıf mücadelelerinin sonucuydu, ve bu da Bolşeviklerin ana şehir merkezlerinde silahlı bir şekilde iktidarı ele geçirme olasılığını yarattı. Aksini iddia etmek, bugünün kaçınılmaz

zorunluluğunun, geçmişin mücadelelerine geri okunduğu teleolojik bir tarih görüşüne sahip olmak olurdu.

Troçki'nin, burjuva-demokratik devrimin Ekim 1917 proleter devrimi tarafından tamamlandığına inandığına değinmiştik. Onların bakış açısına destek, Ekim'de iktidarın ele geçirilmesinden sonra Lenin'in yaptığı belirli açıklamalar yalıtılarak elde edilebilir, Örneğin;

> Rusya'da proletarya diktatörlüğü tarafından gerçekleştirilen toprağın ulusallaştırılması, burjuva demokratik devrimin sonuna kadar götürülmesini en iyi şekilde sağlamıştır ...*[Lenin CW8, p. 301.]*
>
> Muzaffer Bolşevik devrimi, yalpalamanın sonu, monarşinin ve toprak ağası sisteminin (Ekim devriminden önce yıkılmamıştı) tamamen yıkılması anlamına geliyordu. Burjuva devrimini sonuna kadar götürdük. Köylüler bir bütün olarak bizi desteklediler. *[Lenin CW8, p. 314]*
>
> Sadece proleter devrimin zaferi sayesinde, köylülerin burjuva demokratik devrimi gerçekten sonuna kadar götürmelerine yardım edenler Bolşeviklerdi. [a.y]

Troçkist argümanlar bir dizi faktörün üzerini örtüyor. İlk olarak, bunların sunumu, "eski" Bolşeviklerin yaptığı hatayı, "özü" köylüler tarafından toprağa el konulması olan "saf" bir demokratik diktatörlük tasavvur etme hatasını yeniden üretmektedir. Ekim devriminden sonra toprakların kamulaştırılması gerçekleştiği için, proletarya diktatörlüğü "saf" burjuva devriminin tamamlanması olarak sunuluyor,

Ya da Troçki'nin dediği gibi, **Bolşevik demokratik diktatörlük sloganı** "Ekim'den önce değil, **Ekim'den sonra" gerçekleşti**. *[PRRP, p. 228.]*

Bu anlayışın hatası, Marksist "burjuva devrimi" kategorisinin **soyut sunumudur.**

SAF DEVRİM

Genel anlamda feodalizmden kapitalizme geçiş, motoru sınıf mücadelesi olan, feodal toplumsal ilişkilerin varlık koşullarını yok eden ve kapitalist toplumsal ilişkilerin yeniden üretimi için gerekli koşulları oluşturan bir dizi ekonomik, politik ve ideolojik dönüşümü içerir. Çünkü tarih **düz bir çizgide mantıksal aşamalarla ilerlemez** ve herhangi bir belirli burjuva devriminde meydana gelen ekonomik, politik ve ideolojik dönüşümler, tarihsel gelişimin herhangi bir mantığı tarafından asla önceden verilmeyen ya da mücadeleye katılan **sınıf güçlerinin karakterine göre,** ekonomik, politik ve ideolojik dönüşümler **farklı tempolarda** ilerleyen toplumsal gerçekliğin farklı düzeylerindeki karmaşık **sınıf mücadelelerinin biçimleri** ve **sonuçları** tarafından belirlenir, farklı tarihsel zamanları vardır.

Bunun anlamı, ister burjuva ister sosyalist olsun, "**saf" devrim diye bir şey olmadığıdır** - tüm devrimler benzersizdir ve **belirli bir toplumsal dönüşüm** kombinasyonunu içerir. Şubat 1917'de Rus toplumsal oluşumunda çok belirgin bir siyasi dönüşüm gerçekleşti - - İngiliz-Fransız ittifakının desteğiyle kapitalist sınıf ve proletaryanın ve köylülüğün gönüllü rızasıyla, **siyasi gücü yenilmiş Çarlık otokrasisinden aldı.**

Bu siyasi dönüşüm, Rus burjuva devriminin belirli, somut bir biçiminin tamamlanmasının sinyalini verdi, ancak bu, Rus **kırsalında herhangi bir ekonomik dönüşüm içermedi.** Siyasal özgürlükler (burjuva demokrasisi) kentlerde kazanıldı, ancak **kırsal kesimde feodal ilişkiler devam etti.**

Aralık 1918'de Lenin bunu şöyle özetliyordu;

> Yoldaşlar, -burjuvazinin devrimi, uzlaşmaların devrimi- Şubat devriminin bile köylülere toprak sahipleri üzerinde zafer vaat ettiğini ve **bu sözün yerine getirilmediğini** hepiniz çok iyi biliyorsunuz. *[Lenin, CW28, p. 338.]*

Rus devrimi sırasında, köylü burjuva devrimi kırsalda gelişmeden önce, **burjuva siyasi özgürlükleri işçi kitleler tarafından kazanıldı** ve kentlerde **iktidar burjuvaziye devredildi.**

Emperyalist savaşın yarattığı çelişkilerin keskin durumu nedeniyle, kent merkezlerinde proletaryanın siyasi iktidarı burjuvaziden ele geçirebileceği koşullar yaratıldı. Bu, kapitalist üretim tarzının can alıcı varoluş koşullarından birini ortadan kaldıran siyasi bir dönüşümdü; ayrıca, burjuvazinin iktidardan indirilmesi, toprak sahiplerine karşı radikal bir köylü hareketinin gelişmesinin önündeki siyasi ve ideolojik engellerden birini de ortadan kaldırdı - 1917 Ekiminden önce başlamış olan köylü burjuva devrimi, şehirlerdeki **proleter devrimle çakıştı ve onunla tamamlandı.**

Rus devriminin özelliğini oluşturan, kentsel sosyalist devrimin köylü-burjuva devrimiyle **bu çok özel uyumuydu.**

SONUÇ

Sonuç olarak iki şeye dikkat etmeliyiz:

1) Lenin, **daha 1905'te,** "burjuva" devrim öğelerinin sosyalist devrimle bu birleşiminin oldukça mümkün olduğunu kabul etmişti, bu nedenle bu devrimin 1917-18'de gerçekleşmesi, hiçbir şekilde sorunu onun teorik sunumundan bir uzaklaşmayı temsil etmiyordu.

> ...**gerçek tarihsel koşullarda**, geçmişin unsurları geleceğin unsurlarıyla iç içe geçer; iki yol kesişir...Ancak bu, gelişimin ana aşamaları arasında mantıksal ve tarihsel olarak ayrım yapmamızı hiçbir şekilde engellemez. **Hepimiz** burjuva devrimi ile sosyalist devrimi karşı karşıya getiriyoruz; hepimiz, aralarında kesin bir ayrım yapmanın **mutlak gerekliliğinde** ısrar ediyoruz; ancak, tarihin akışı içinde bireysel, iki devrimin belirli unsurlarının iç içe geçtiği inkâr edilebilir mi ... Avrupa'da geleceğin sosyalist devrimi, demokratizm alanında hâlâ yapılmamış birçok şeyi tamamlamak zorunda olmayacak mı? *[Lenin, CW9, p. 85.]*

2) İkinci olarak, Rus devriminin bu karakteristik biçimi, devrimde etkin olan belirli sınıf öznelerinin doğasının ve rolünün bir etkisi değildi - daha çok emperyalist zincirdeki **"en zayıf halka"** bağlamında belirlenen çok özel sınıf mücadelelerinin sonucuydu; Rus toplumsal oluşumunda mevcut olan sınıf temsilcilerinin veya onların mücadelelerinin biçimlerinin belirlenmesiyle **önceden somut olarak belirlenebilecek bir sonuç değildi.**

Lenin'in 1917'de Şubat demokratik devriminden Ekim sosyalist devrimine geçişin somut aşamalarını kavramasını sağlayan etkenler ilk Rus devriminde mevcut değildi. **1917'deki belirleyici fark,** 1905 ile karşılaştırıldığında, sınıf mücadelesi deneyimlerinin **Lenin'i analizinin temel teorik öncüllerini** yeniden düşünmeye ve Sürekli Devrim stratejisini kabul etmeye zorlaması değildi, ama bu deneyimler ona, burjuva devriminin Rus toplumsal oluşumundaki sosyalist devrimle ilişkisini somut olarak ortaya koyabileceği **malzemeyi sağladı.**

1905'te, yalnızca burjuva devriminin biçimleri sorununu ortaya koymak mümkün olmuştu, bununla birlikte, onların Rus **sosyalist devrimiyle özel ilişkileri** ancak genel, s**oyut bir tarzda ortaya konulabilirdi.**

Loizos Michael 1977

Troçkist gruplar için, Sürekli Devrim teorisi sadece Rus devriminin dinamiklerinin bir analizi değil, daha da önemlisi, çağdaş toplumsal gerçekliği yorumladıkları ve devrimci dönüşüm stratejilerini üzerine inşa ettikleri temel bir "araç" tır.